

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202978
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2714202978.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Československá obchodná banka, a. s., Žitkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, zastúpenej splnomocnenkyňou: Vojčík & Partners BA, s.r.o., Hlavné námestie 5, 811 01 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 53204786, proti žalovaným: 1. A. B., C. D., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvalo bytom E., t. č. bytom F. C. X, E., 2. G. H., C. D., nar. XX. XXXX XXXX, trvalo bytom B. XX/XXX, G., 3. C. H., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvalo bytom B. XX/XXX, G., žalovaní 1/ až 3/ zastúpení advokátom: JUDr. Ján Pekar, Potočná 191/39, 909 01 Skalica, IČO: 34048944, o zaplatenie 27.573,07 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014–610, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalovanej 2/ a žalovaného 3/ voči IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu voči žalovanej 1/ o d m i e t a.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., V., VI. a VII. p o t v r d z u j e.
- III. Žalobkyňa má voči žalovaným 2/ a 3/ nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.
- IV. Žalovaní 2/ a 3/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. konanie v časti o zaplatenie sumy 100 eur voči žalovanej 1/, žalovanej 2/ a žalovanému 3/ zastavil; II. žalovanej 2/ a žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 20.244,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do 9.5.2019 a zo sumy 20.244,13 eur od 10.5.2019 do zaplatenia, a to všetko v splátkach spolu vo výške 600 eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich; III. žalovanej 2/ a žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku II. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016; IV. vo zvyšku žalobu zamietol; V. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v prvom stupni proti žalovanej 1/, žalovanej 2/ a žalovanému 3/ v rozsahu 47,56 %; s tým, že VI. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; napokon rozhodol, že VII. žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 125 ods. 1 a 2, § 132 ods. 2, § 144, § 145, § 232 ods. 3 a 4, § 295, § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“); § 266 ods. 1 až 6, § 294, § 497, § 500 ods. 1, § 501 ods. 1, § 502 ods. 2, § 503 ods. 1 zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku

dňu uzatvorenia zmluvy; § 52 ods. 1 až 4, § 517 ods. 1, 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len O.z.); § 3, § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ust. O.z. Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 14.5.2014 domáhala, aby súd zaviazal žalovaných 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 27.573,07 eur, riadny úrok vo výške 4,90% ročne zo sumy 22.656,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 25.407,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že žalobkyňa a žalovaní uzatvorili dňa 7.11.2011 Zmluvu o poskytnutí úveru č. 219154, na základe ktorej došlo k poskytnutiu úveru vo výške 36.500 eur za účelom kúpy a rekonštrukcie nehnuteľnosti. Zmluvné strany sa dohodli, že úver bude úročený úrokovou sadzbou 4,90% p.a. a že dlžník splatí úver najneskôr do 24 rokov a 6 mesiacov od termínu jeho dočerpania v mesačných splátkach 213,46 eur splatných k 15. dňu každého mesiaca. V zmysle čl. IX bod 8 Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ak dlžník poruší svoje povinnosti dohodnuté zmluvou, môže banka od zmluvy odstúpiť či požadovať okamžité splatenie istiny úveru a príslušenstva. Úver bol zabezpečený záložným právom, predmetom ktorého bola nehnuteľnosť: B. I. XX, X. J., D. XX K. L. H. K. D. E., v bytovom dome súp. č. XXXX, na parc. CKN 1543/1, 1543/2, 1544 a p.č. 1545 a podiel 3087/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, všetko zapísané na LV č. XXXX, k.ú. E.. Záložné právo bolo zriadené na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. Č. 219154/Zal/1 zo 7.11.2011, účastníkmi ktorej bola žalobkyňa ako záložný veriteľ, žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci a M. N. E. ako záložca. Žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru, žalobkyňa úver zosplatnila ku dňu 15.7.2013. Skorší záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva dražbou. Žalobkyňa si prihlásila svoju pohľadávku do dražby prihláškou z 12.8.2013. K uskutočneniu dražby došlo dňa 28.10.2013 spoločnosťou Aukčný Dom, s.r.o., ktorá vydražila nehnuteľnosť za 19.900 eur, pričom po uspokojení nákladov dražby a odmeny dražobnej spoločnosti a skoršieho záložného veriteľa, bol zvyšok ceny dosiahnutej vydražením zložený do notárskej úschovy JUDr. Adriany Vorelovej v celkovej výške 13.073,38 eur. Táto suma bola na základe uplatnenej pohľadávky vydaná žalobkyni, ktorá ju zaúčtovala na istinu, čím došlo k jej zníženiu na sumu 22.656,53 eur. Ku dňu 15.4.2014 bol celkový zostatok pohľadávky 27.573,07 eur, z toho istina 22.656,53 eur, riadne úroky 2.622 eur, úroky z omeškania 2.165,54 eur a poplatky v sume 129 eur.

Rozsudkom z 10.11.2016 sp. zn. 2C/216/2014-267 Okresný súd Skalica rozhodol v danej veci takto: I. Žalovaná 1/ je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 20.344,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, a to všetko v splátkach vo výške 230 eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich; II. vo zvyšku súd žalobu zamietol; III. žalobkyni súd priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej 1/ v rozsahu 47,56 % celkových trov konania žalobkyne; IV. žalovanej 2/ a žalovanému 3/ súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Na odvolanie žalobkyne proti ostatne uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uznesením Krajského súdu v Trnave z 30.1.2018 č. k. 26Co/16/2017-333 rozhodol takto: I. odvolanie žalobkyne sa odmieta, pokiaľ smeruje proti výroku I. napadnutého rozsudku; II. napadnutý rozsudok súd prvej inštancie sa zrušuje vo výroku II (okrem časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby v časti 129 eur z titulu poplatkov za správu úveru a upomienky) a nadväzujúcich výrokoch III a IV vec sa v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia okrem iného uviedol, že súd v konaní nerozhodol o podaní žalobkyne z 2.2.2015, ktoré bolo zmenou žaloby podľa § 95 O.s.p., keď namiesto 4,9% ročného úroku z určitej sumy žiadala priznať 5,9% ročný úrok. Ďalej odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa neodstránil celkom zjavný rozpor výpovede žalovanej 2/ (zápisnica o pojednávaní z 31.3.2016), podľa ktorej boli so žalovaným 3/ v banke len raz, s obsahom listinných dôkazov - žiadosti o uzatvorenie zmluvy o úvere, zmluva o úvere a dodatok č. 1 zmluve o úvere. Tieto tri listiny boli podpisované postupne 21.októbra, 7. novembra a 28. novembra 2011, každú z nich podpisovali aj žalovaní 2/ a 3/. Z výpovede účastníkov ani svedka B. nijako nevyplýva, na základe čoho mala žalobkyňa nadobudnúť vedomosť o tom, že žalovaní 2/ a 3/ chcú vstupovať do vzťahu so žalobkyňou len ako ručiteľia, pričom svedok B. výslovne uviedol, že ručiteľia sa pri hypotekárnych úveroch nepoužívali, že zmluvu im predčítal a že je vylúčené, aby si niektorí z klientov mysleli, že sú ručiteľia a sami žalovaní pritom nemali žiadne otázky a že ním predložené listiny nečítali, lebo mu dôverovali. Odvolací súd uviedol, že nemožno nijako zistiť, prečo súd z vykonaného dokazovania nemal za preukázané, že žalobkyňa žalovaných 2/ a 3/ náležite poučila o obsahu právneho úkonu a že im ho náležite vysvetlila. Poukázal na ust. § 266 ods. 1 Obch. zákonníka, podľa ktorého sa prejav vôle vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy. Poukázal na rozhodnutia NS SR s tým, že na existenciu vôle pri jej prejave treba usudzovať predovšetkým na základe objektívnych skutočností, t.j.

okolností, za ktorých bola vôľa prejavená, pričom osobitný zreteľ sa kladie na dobromyselnosť adresáta úkonu. Osobitne vo vzťahu k podpisu pripravenej písomnej zmluvy judikatúra uzavrela, že konajúca osoba je povinná venovať náležitú pozornosť obsahu listiny, ktorú podpisuje a nemôže sa následne dovolávať toho, že listina ním podpísaná nevyjadruje jeho vôľu, ak tejto listine nevenoval pozornosť. Uviedol, že nemôže obstať právny záver súdu prvej inštancie o údajnej nekalej praktike zo strany žalobkyne, doterajšie skutkové zistenia neposkytujú žiaden podklad pre záver, že žalobkyňa vôbec vedela o akejkoľvek výhrade žalovaných proti ich postaveniu dlžníkov. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalovaní 1/ až 3/ sú z predmetnej zmluvy o úvere zviazaní spoločne a nerozdielne, solidarita dlžníkov je založená aj v čl. VI. ods. 7 Obchodných podmienok ČSOB a.s. pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov účinných 15. septembra 2011.

Vzhľadom na uvedené závery odvolacieho súdu rozsudok súdu prvého stupňa z 10.11.2016 č. k. 2C/216/2014-267 nadobudol právoplatnosť vo výroku I.. Predmetom konania tak zostal celý nárok voči žalovaným 2/ a 3/ (okrem nároku na zaplatenie poplatkov za správu účtu a upomienky v sume 129 eur, čo žalobkyňa nenapadla), ako aj istina 2.312,40 eur, vyčíslený riadny úrok 2.622 eur, vyčíslený úrok z omeškania 2.165,54 eur, ako aj riadny úrok zo sumy 22.656,53 eur a 8,25% ročný úrok z omeškania zo sumy 4.934,40 eur od 16.4.2014 voči žalovanej 1/.

Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie a zistil tento skutkový stav veci: Zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 219154 zo 7.11.2011 mal za preukázané, že bola uzavretá medzi žalobkyňou ako Bankou a na strane dlžníka boli v zmluve označení žalovaní 1/ až 3/, ktorí na poslednej strane zmluvy pripojili svoje vlastnoručné podpisy. V zmluve sa pod identifikačnými údajmi žalovaných uvádza, že ďalej budú v zmluve označení len ako „Dlžník“. Súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov a Všeobecné podmienky Banky. Podľa čl. II. bod 1. zmluvy, na základe tejto zmluvy sa Banka zaväzuje poskytnúť Dlžníkovi Úver vo výške 36.500 eur a Dlžník sa zaväzuje Úver splatiť, zaplatiť úroky a ďalšie príslušenstvo Úveru, a to za podmienok uvedených nižšie. Podľa bodu 2. úver sa použije na tento účel: Kúpa nehnuteľnosti + rekonštrukcia nehnuteľnosti. Objektom úveru podľa bodu 3. je B. I. XX, X. J., D. XX K. L. H. K. D. E., v bytovom dome súp. č. XXXX, na parc. CKN 1543/1, 1543/2, 1544 a p.č. 1545 a podiel 3087/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, všetko zapísané na LV č. XXXX, k.ú. E. (ďalej len „Byt“). Podľa čl. III. bod. 1. zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že poskytnutý Úver bude úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,90 % p.a., ktorá bude platná do 18.11.2014. Podľa čl. IV. (Čerpanie úveru) bod. 1. zmluvy, Banka a Dlžník sa dohodli, že posledný možný termín čerpania úveru bude deň 15.5.2012. Predĺženie tohto termínu je možné dohodnúť písomným dodatkom, uzatvoreným najneskôr 5 pracovných dní pred vyššie uvedeným dňom, na základe písomnej žiadosti Dlžníka, a to za poplatok v zmysle Sadzobníka banky. Podľa čl. IV. (Čerpanie úveru) bod 2. zmluvy, Dlžník je povinný najmenej 5 pracovných dní pred dňom požadovaného čerpania písomne požiadať Banku o čerpanie Úveru. Podmienkou každého čerpania Úveru je uhradenie všetkých splatných záväzkov Dlžníka voči Banke, najmä však poplatku za spravovanie Úveru podľa Sadzobníka banky, ako aj splnenie ďalších podmienok uvedených v tomto článku v článku V. Zmluvy. Banka zrealizuje čerpanie Úveru najneskôr do 5 pracovných dní odo dňa splnenia podmienok uvedených v predchádzajúcej vete. Podľa čl. IV. bod 4. zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že neuplatnenie nároku na čerpanie Úveru zo strany Dlžníka predstavuje rozvázovacia podmienka v zmysle ustanovenia § 36 O.z. v platnom znení a Zmluva zaniká dňom uvedeným v ods. 1 tohto článku. V takomto prípade je Dlžník povinný uhradiť Banke všetky dlžné čiastky podľa tejto Zmluvy, a to do 10 pracovných dní od zániku tejto Zmluvy. Podľa čl. VI. bod 1. zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že Dlžník splatí úver najneskôr do 24 rokov a 6 mesiacov od termínu jeho dočerpania. Peňažný záväzok Dlžníka vyplývajúci zo Zmluvy zanikne jeho splatením. Podľa čl. VI. bod 2. zmluvy, Dlžník sa zaväzuje splácať Úver formou Anuitných splátok Úveru v Deň splatnosti Úveru, ktorým je vždy 15. deň každého mesiaca, a to vo výške 213,46 eur za predpokladu, že Dlžník dočerpá celý Úver v termíne podľa čl. IV. ods. 1 tejto Zmluvy. Podľa čl. VI. bod 7 Obchodných podmienok Československej obchodnej banky, a.s. účinných odo dňa 15.9.2011 v prípade, že na strane dlžníka vystupuje viac osôb, považuje sa každý z nich za Dlžníka a súčasne za spoludlžníka. Zmluva ako aj Obchodné podmienky, sa rovnako vzťahujú na všetkých spoludlžníkov, ktorí zodpovedajú za záväzky voči Banke spoločne a nerozdielne. Z formulára Žiadosti o uzatvorenie zmluvy o úvere (hypotekárneho typu) č. 219154 mal súd preukázané, že žiadosť o účelový spotrebiteľský úver na kúpu nehnuteľnosti podpísali žalovaní 1/ až 3/ dňa 21.10.2011. V žiadosti sú uvedené osobné údaje a informácie o zamestnaní a majetkových pomeroch všetkých žalovaných, ktorí žiadali o úver vo výške 39.180 eur s tým, že objektom úveru mala byť nehnuteľnosť (byt č. XX v bytovom dome súp. č. XXXX v E.). Zo Žiadosti o čerpanie hypotekárneho/ spotrebiteľského úveru zo 16.11.2011 mal súd preukázané, že táto žiadosť bola podpísaná žalovnou 1/ A. B., pričom žiadala o čerpanie sumy 36.500 eur s dátumom čerpania dňa 25.11.2011 na číslo

účtu vedeného u žalobkyne. Žalovaná žiadosť podpísala dňa 16.11.2011. Podpisy ani identifikačné údaje žalovaných 2/ a 3/ sa na žiadosti nenachádzajú. Z Dodatku č. 1 ku zmluve o poskytnutí úveru reg. č. 219154 súd zistil, že bol uzavretý dňa 28.11.2011 medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ až 3/, v zmysle ktorého sa menili ustanovenia čl. V. zmluvy. Dodatok bol podpísaný žalobkyňou a žalovanými, v postavení Dlžník. Pod podpismi zmluvných strán je potvrdenie zamestnanca banky, že Dlžník podpísal Dodatok č.1 pred ním, totožnosť bola overená podľa občianskych preukazov s uvedením čísiel OP s uvedením dátumu podpisu 28.11.2011. Zo zostavy záznamov na čerpanie úverov vyhotovenej dňa 29.11.2011 mal súd preukázané, že žalobkyňa vyplatila dňa 29.11.2011 sumu 35.000 eur na účet č. XXXXXXXXXXXX a sumu 1.500 eur na účet č. XXXXXXXXXXXX. Transakcie boli označené ako „čerpanie B.“. Z kúpnej zmluvy mal súd preukázané, že bola uzavretá medzi predávajúcou N. E. a žalovanou 1/ ako kupujúcou, predmetom zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k B. I. XX, K. X. J., D. XX, L. H. K. D. E., v bytovom dome súp. č. XXXX, ako aj podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu. V čl. V. bod 1. Kúpnej zmluvy bola stanovená kúpna cena 35.000 eur. Podpis predávajúcej bol overený dňa 15.11.2011. Podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. 219154/Zal/1 uzavretej medzi žalobkyňou ako záložným veriteľom, M. N. E. ako záložcom a žalovanými 1/ až 3/ v zmluve spoločne označenými ako „Dlžník“ dňa 7.11.2011 zmluvné strany zriadili záložné právo k Bytu na zabezpečenie pohľadávok Záložného veriteľa voči Dlžníkovi, vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 219154, uzatvorenej dňa 7.11.2011 vo výške 36.500 eur, a to na zabezpečenie splatenia istiny Úveru a príslušenstva. Z notárskej zápisnice č. N 1062/2013, NZ 38298/2013, NCRIs 39003/2013 napísanej dňa 28.10.2013 na Notárskom úrade v Hlohovci notárkou JUDr. Adrianou Vorelovou mal súd preukázané, že notárka osvedčila vykonanie dražby Bytu. Cena predmetu dražby bola stanovená znaleckým posudkom na sumu 25.900 eur. Vydražením bola dosiahnutá cena 19.900 eur s tým, že vydražiteľ je povinný ju zaplatiť najneskôr do 15 dní od skončenia dražby. Z protokolu o uspokojení pohľadávky z 8.11.2013 mal súd preukázané, že cena 19.900 eur dosiahnutá vydražením Bytu bola rozvrhnutá nasledovne: 1.461,05 eur náklady dražby, 818,28 eur odmena dražobnej spoločnosti, 455,87 eur DPH, 4.091,42 eur OSBD Senica a zostatok výťažku dražby - suma 13.073,38 eur bola zložená do notárskej úschovy JUDr. Adriany Vorelovej. Z oznámenia notárky JUDr. Adriany Vorelovej z 22.1.2014 adresovaného žalobkyňi mal súd preukázané, že notárka zostatok hodnoty výťažku z predaja zálohu zložený do jej notárskej úschovy vydala záložnému veriteľovi (žalobkyňi), a to poukázaním sumy vo výške 13.073,38 eur na účet žalobkyne. Z výpisu z účtu klienta A. B., účet č. XXXXXXXXXXXX, úver č. 219154 mal súd preukázané, že za obdobie od 7.11.2011 do 15.4.2014 boli na úver vykonané úhrady v celkovej výške 16.155,87 eur, z toho na istinu suma 13.843,47 eur (v období od 16.1.2014 - 17.2.2014 suma 13.073,38 eur ako výťažok z dražby), na riadne úroky suma 1.927,04 eur, na úroky z omeškania suma 21,76 eur, na poplatky suma 363,60 eur. Ku dňu 15.4.2014 bola dlžná suma 27.573,07 eur (istina 22.656,53 eur, riadne úroky 2.622 eur, úroky z omeškania 2.165,54 eur, poplatky 129 eur). Po zosplatení boli vyrubené riadne úroky v celkovej výške 1.405,75 eur. Splátky boli započítavané na istinu aj na príslušenstvo. Z prehľadu nie je zrejmé, v ktorý konkrétny deň boli splátky vykonané. Listom zo dňa 19.7.2013 adresovaným každému zo žalovaných žalobkyňa oznámila, že vyhlásila celú svoju pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 219154 zo 7.11.2011 za splatnú dňom 15.7.2013 a vyzvala dlžníkov na zaplatenie celej zvyšnej čiastky, ktorá ku dňu 18.7.2013 predstavuje 37.148,03 eur vrátane príslušenstva, do 29.7.2013. Oznámenie o zosplatení si riadne prevzali do vlastných rúk len žalovaní 2/ (24.7.2013) a 3/ (26.7.2013).

Súd prvého stupňa výzvou z 3.11.2014 žiadal žalobkyňu, aby súdu bližšie špecifikovala nárok uplatnený žalobou, najmä čo tvorí istinu, ako bol vypočítaný riadny úrok v sume 2.165,54 eur, čo predstavujú dlžné poplatky vo výške 129 eur, kde boli dojednané, a aby doložil dôkazy. Žalobkyňa pohľadávku špecifikovala podaním z 29.1.2015. Uviedla, že uplatňovaná suma 27.573,07 eur pozostáva z istiny 22.656,53 eur, riadnych úrokov 2.622 eur, úrokov z omeškania 2.165,54 eur a poplatkov vo výške 129 eur. Ďalej uviedol, že istina predstavujúca výšku 15.143,28 eur predstavuje nezaplatenú časť poskytnutého úveru, teda neuhradených splátok úveru a neobsahuje iné položky. Priebeh jej čerpania a splácania vyplýva z podrobnej špecifikácie pohľadávky. Nezaplatené riadne úroky vo výške 2.622 eur boli účtované odo dňa prvého čerpania finančných prostriedkov za obdobie od 16.11.2011. Základom pre výpočet riadneho úroku bol aktuálny zostatok na úverovom účte (t. j. aktuálna výška čerpaného úveru). Úroky z omeškania vo výške 2.165,54 eur boli počítané z nedoplatkov na splátkach a riadnych úrokoch. Prvýkrát sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátky a riadnych úrokov splatných k 15.12.2011. Jednotlivé sumy úrokov a úrokov z omeškania, obdobie ich účtovania, percentuálna sadzba a základ pre ich výpočet vyplýva z predloženej špecifikácie pohľadávky. Nezaplatené poplatky vo výške 129 eur predstavujú súčet poplatkových úkonov: 16.1.2013-15.2.2013 48,50 eur tvoriacich 3,50 eur správa úveru + 10 eur upomienka + 35 eur výzva, 16.2.2013-15.3.2013 38,50 eur tvoriacich: 3,50 správa úveru + 35

výzva, 16.3.2013-15.4.2013 38,50 eur tvoriacich: 3,50 správa úveru + 35 výzva, 16.4.2013-15.5.2013 3,50 eur za správu úveru. Žalobkyňa k písomnému vyjadreniu doložila dve prílohy - Sadzobník poplatkov a výpis z účtu žalovanej 1/, sumarizácia k 15.4.2014.

Žalovaná 1/ pred súdom, na pojednávaní konanom dňa 31.3.2016 vypovedala, že úver skutočne čerpala, tak ako bolo dohodnuté v zmluve, tento aj prestala splácať. Úver čerpala sama a je si toho aj vedomá. Je ochotná pristúpiť k splácaniu, ale len formou splátok najviac vo výške 230 eur mesačne vzhľadom na jej finančné pomery, keď u zamestnávateľa dosahuje zárobok vo výške 550-600 eur mesačne. Zmluvu o úvere mala záujem uzatvoriť len ona, mala nízky zárobok a banka by jej úver neposkytla, preto požiadala žalovaných 2/ a 3/, či by išli ručiť na úver. Mala za to, že žalovaní 2/ a 3/ za úver len ručili. Úver bol v celom rozsahu vyplatený len jej na účet. Nepamätá si presne, či v banke boli jedenkrát a podpísali všetky listiny. Žiadosť o čerpanie úveru podpísala, nevie prečo ju nepodpísali aj žalovaní 2/ a 3/. Úver mala splácať len ona, nezvládala riadne splácať. Žalovaných 2/ a 3/ touto skutočnosťou nezaťažovala. Pri podpisovaní zmluvy si vôbec nevšimla, že žalovaní 2/ a 3/ nie sú uvedení ako ručiteľia. Zmluvu čítala len zbežne. Nevie, aký je rozdiel medzi dlžníkom a ručiteľom. Uviedla, že jej bola vyplatená suma 36.500 eur. Na pojednávaní dňa 19.5.2016 doplnila, že suma 35.000 eur bola poukázaná na účet predávajúcej, od ktorej kupovala byt a druhý bol jej osobný účet, na ktorý išla zvyšná suma úveru.

Žalovaná 2/ na pojednávaní konanom dňa 31.3.2016 uviedla vo svojej výpovedi, že žalovaná 1/ je jej sestra. Mala záujem o úver na kúpu bytu, avšak povedala im, že má nízky príjem a úver by jej nedali, či by boli ochotní ručiť. S manželom súhlasili, pretože žalovaná 1/ ich ubezpečovala, že bude úver riadne splácať. V banke boli len raz, zo strany banky im bolo povedané, že ide o hypotekárny úver, že bude vyplatený len žalovanej 1/, nebolo im vysvetlené, aké budú mať postavenie v tomto zmluvnom vzťahu. Zmluvu nečítala, podpísala ju, dôverovali zamestnancovi banky. Ďalšie otázky na banku nemali. Nepamätá si, či niečo povedali ohľadom ich postavenia v danom vzťahu. Myslela si, že ručia za žalovanú 1/. Nevie presne, čo znamená inštitút ručenia, ale asi ručí za splácanie úveru dlžníkom a v prípade, ak ho nespláca musí platiť ručiteľ. Banka im poslala výzvy, že nie sú zaplatené splátky úveru, volala žalovanej 1/, ktorá jej povedala, že si to vyrovnala. Výzvy prišli opätovne, preto išli s manželom do banky dlh vyrovnáť, prvý 700 eur a neskôr zaplatili 800 eur, viacej neplatili.

Žalovaný 3/ na pojednávaní konanom dňa 31.3.2016 vypovedal pred súdom, že súhlasí s výpoveďou žalovanej 2/, išli podpísať zmluvu, boli tam všetci traja. Zamestnanec banky im predložil zmluvu s vysvetlením, že sa jedná o úver pre p. B.. On si zmluvy nečítal, má skúsenosti s uzatváraním hyp. zmluvy so N., dôveroval zamestnancovi banky, že to tak skutočne je. Nepamätá si, že by im bolo povedané, že budú ručiteľia, ani že je potrebné napísať žiadosť o čerpanie finančných prostriedkov. Na otázku právnej zástupkyne žalobkyne, či namietal, komu má byť vyplatený úver a na aký účet uviedol, že nenamietal, úver mal byť vyplatený p. B., ona sa zaviazala, že bude úver splácať.

Svedok H. B. na pojednávaní dňa 6.9.2016 uviedol, že bol zamestnaný u žalobkyne na pobočke Skalica od roku 2004, od roku 2007 ako hypotekárny špecialista. Postup pri uzatváraní zmlúv o úvere bol taký, že záujemcovia prvýkrát navštívia pobočku banky a informujú sa o možnosti poskytnutia úveru. Pracovník banky sa najskôr len ústne informuje o ich príjme a následne sa z toho vychádza doba splatnosti a výška splátky. Povie sa im, aké doklady majú priniesť, pokiaľ súhlasia s ponukou. Keď prinesú všetky podklady, ktoré sú pre banku potrebné, banka vypíše žiadosť o uzatvorenie zmluvy o úvere. Žiadatelia musia doložiť doklady totožnosti, kúpnu zmluvu resp. list vlastníctva, na základe ktorej sa má poskytnúť úver na nehnuteľnosť. Žiadosť o uzatvorenie zmluvy podpisuje osoba, ktorá žiada o poskytnutie úveru, ale môže pribrať aj ďalších dlžníkov, ktorí nekupujú nehnuteľnosti z dôvodu, aby mala dostatočný príjem na splácanie úveru. Celá zložka sa zasiela na ústredie do Bratislavy, kde sa následne pripraví zmluva o úvere. Túto zmluvu o úvere podpisovali všetci traja dlžníci. Keď prišli zmluvy o úvere na pobočku banky, dohodli sa s klientmi na termíne, ktorí im vyhovuje na podpis zmluvy. Zmluvy o úvere oboznámil klientom v tých najdôležitejších bodoch. Vždy sa čakalo na každého dlžníka, aby boli všetci prítomní. V niektorých prípadoch klienti nepotrebovali úver ihneď, ale až neskôr, preto bola s klientom vyplnená žiadosť o čerpanie hyp. úveru, vypisuje sa s dlžníkom, ktorý je uvedený ako kupujúci v kúpnej zmluve a dlžník v 1. rade v úverovej zmluve. Hlavným dlžníkom je ten, kto je v zmluve v 1. rade. Úver spláca hlavný dlžník, vždy klientom vysvetlí, kto bude splácať úver a nikdy s tým nevznikali problémy. On si zmluvu o úvere tak nenaštudoval. Zmluvy prídu nachystané z ústredia a on ich dal podpísať klientom. Dlžník uvedie banke, aký má príjem a banka vychádza z dokladov od zamestnávateľa o jeho príjme. Keď banka nemá zdokladované príjmy, ktoré postačujú, je potrebné, aby si dlžník zobral ďalšieho spoludlžníka, ktorého príjem bude postačovať na splácanie úveru. Tak to bolo asi aj v danom prípade. Ručiteľia sa pri hypotekárnych úveroch nepoužívajú, nevie, aký je rozdiel medzi ručiteľom a dlžníkom. Pojem ručiteľ sa používal pri spotrebiteľských úveroch. Bol školený na poskytnutie hypotekárnych úverov s tým, že klient musí vždy vedieť čo podpisuje. Ak niečo klient nechápe, vždy mu to vysvetlil. Ak dlžník nepožiadala

o čerpanie úveru do určeného dňa, úverová zmluva zaniká. Úverová zmluva nezaničila vo vzťahu žalovaných 2/ a 3/, i keď nepožiadali o čerpanie úveru, pretože žiadosť o čerpanie úveru podpisuje len dlžník na 1. mieste, ak sú manželia a ak uplatnil nárok čerpania úveru jeden z nich, bolo to postačujúce. Zmluvu o úvere predčítaval klientom, nie je možné, aby si niektorí z nich mysleli, že sú ručiteľia. Ak sa nespláca úver, písomné upomienky sa zasielali všetkým dlžníkom.

Súd vo veci opätovne doplnil dokazovanie výsluchom svedka H. B., na návrh zástupcu žalovaných, ale i z toho dôvodu, že odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa, že neodstránil rozpor v tvrdení žalovaných, ktorí uviedli, že v banke boli iba raz, avšak listiny, ktoré v banke podpisovali boli podpisované postupne, pričom ide o konanie s ochranou slabšej strany, kedy súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol (§ 295 CSP).

Svedok H. B. na pojednávaní konanom dňa 28.2.2019 uviedol, že ak žiadateľ nespĺňal podmienky na to aby mohol úver dostať hľadala sa cestou formou spoludlžníka. Splnenie požiadaviek pre poskytnutie úveru schvaľovalo ústredie banky. V danom prípade, ak išlo o viac spoludlžníkov, peňažné prostriedky sa poskytovali žiadateľovi. Úver bol poskytnutý tomu zo spoludlžníkov, na aký účel bol použitý, t.j. ak bol poskytnutý na kúpu domu, úver sa poskytol tomu zo spoludlžníkov, kto bol v zmluve uvedený ako kupujúci. Ostatní dlžníci len navyšovali bonitu klienta. Úver sa poskytol tomu, kto bol uvedený v žiadosti o čerpanie úveru. Svedok uviedol, že on vždy vysvetľoval klientom čo podpisujú, obsah týchto zmlúv. Do banky si volal vždy všetkých klientov a zmluvy s nimi všetkými podpísal naraz. Najskôr sa s klientom podpísala žiadosť o úver, k žiadosti sa pripojili doklady totožnosti, doklady o príjme, čo sa zaslalo na ústredie. Keď prišli na pobočku zmluvy, predvolali sa klienti k podpisu zmlúv. Na otázku prečo sa zmluva o poskytnutí úveru podpisovala dňa 7.11.2011 a žiadosť o čerpanie úveru dňa 16.11.2011 uviedol, že zrejme klienti nespĺňali podmienky čerpania úveru a zrejme žiadosť o čerpanie sa podpisovala až po splnení podmienok. Listiny boli opatrené dátumom, ktorý on nemohol zmeniť.

Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 6.9.2018 predniesol svoj nárok, ktorý v danom konaní, po rozhodnutí odvolacieho súdu si naďalej uplatňuje, pričom uviedol, že v časti o zaplatenie sumy 7.228,94 eur spolu s prísl. voči žalovanej 1/ na žalobe netrvá a v tejto časti berie žalobu späť. Právny zástupca žalobkyne vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.1.2019 uviedol, že konajúci súd by na čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ nemal prihliadať, nakoľko nebolo urobené vo forme, ktorú zákon pre uskutočnenie podania vyžaduje, t. j. čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ nebolo urobené v písomnej forme, ale ústne priamo na pojednávaní. Je potrebné prihliadnúť aj na nesúhlas žalovanej 1/ s predmetným späťvzatím. Zároveň žiadal, aby súd konal o nasledovnom procesnom nároku žalobcu a vydal nasledovné rozhodnutie vo veci samej: „I. žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne žalobkyni zaplatiť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sumu vo výške 20.344,13 eur a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do zaplatenia; II. žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku I. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 2C/216/2014 - 267 zo dňa 10.11.2016; III. žalovaná 1/, žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku sumu vo výške 7.099,94 eur, riadny úrok vo výške 5,90% p.a. zo sumy 22.656,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy 4.934,40 eur od 16.4.2014 do zaplatenia; IV. žalobkyni priznať nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu

Zo spisu súd zistil, že právny zástupca žalobkyne čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ nedoručil súdu v písomnej podobe, navyše vo svojom písomnom podaní zo 14.1.2019 uviedol, aby súd na žalobkynino čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ neprihliadal. Na základe vyššie uvedených dôvodov (podanie žalobkyne nebolo urobené v predpisanej forme) súd na čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej neprihliadol a v konaní pokračoval bez toho, aby osobitným uznesením späťvzatie žaloby odmietol.

Uznesením z 28.1.2019 č. k. 2C/216/2014-502 súd pripustil zmenu žaloby v časti petitu nasledovne: I. žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne žalobkyni zaplatiť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sumu vo výške 20.344,13 eur a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do zaplatenia; II. žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku I. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016; III. žalovaní 1/ až 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku sumu vo výške 7.099,94 eur, riadny úrok vo výške 5,90% p.a. zo sumy 22.656,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy

4.934,40 eur od 16.4.2014 do zaplataenia; III. žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.2.2019.

Žalobkyňa písomným podaním z 11.7.2019 uviedla, že zo strany žalovaných eviduje čiastkovú úhradu dlžnej, žalobou uplatňovanej pohľadávky a to vo výške 100 eur zo dňa 9.5.2019, nadväznosti na túto skutočnosť berie žalobkyňa podanú žalobu späť v časti nároku na zaplataenie 100 eur a žiada súd, aby konanie v tejto časti zastavil. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobkyne, súd konanie v časti o zaplataenie sumy 100 eur voči žalovaným 1/ až 3/ v zmysle § 145 ods. 2 CSP zastavil (výrok I. rozsudku).

Súd prvej inštancie mal za preukázané, že zmluvné strany uzatvorili z hľadiska podstatných náležitostí zmluvu o úvere v zmysle ustanovení Obch.z. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy v danom prípade je potrebné úverovú zmluvu považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 O.z. platného v čase uzavretia zmluvy, nakoľko jej účastníci definične spĺňajú charakteristiku dodávateľa a spotrebiteľa. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Úver poskytnutý žalovanej túto charakteristiku spĺňa. V danom prípade bola uzavretá štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, kde text zmluvy bol vopred pripravený veriteľom a žalovaná nemala možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do obsahu zmluvy a príslušných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Hoci zmluva o úvere je ako zmluvný typ upravená v Obch.z. a jedná sa o absolútny obchod, ide zároveň o zmluvu spotrebiteľskú, pretože zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom konajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a spotrebiteľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a formulárový obsah zmluvy uzatváranej vo viacerých prípadoch nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. Právny vzťah vzniknutý z úverovej zmluvy nie je vyňatý z režimu spotrebiteľského práva, preto na predmetnú vec dopadá právna ochrana vyplývajúca z ust. § 52 a nasl. O.z. a ostatných predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Žalovaná 2/ na začiatku konania v danej veci namietala žalobkyňou uplatnený nárok čo do výšky a rozsahu, keď zo žalobkyňou predloženého vyčíslenia pohľadávky nevyplýva akým spôsobom bola zistená požadovaná istina, úroky zo zmluvy, ani výška úrokov z omeškania, t. j. za aké obdobie v akej výške sa dané úroky požadujú (písomné vyjadrenie žalovanej 2/ z 29.1.2015).

Žalovaní 2/ a 3/ vo svojom písomnom vyjadrení zo 7.12.2015 opätovne namietali výšku uplatnenej pohľadávky. Uviedli, že žalobkyňa sa na základe zmluvy o úvere zaviazala poskytnúť dlžníkovi (teda osobám A. B., G. H. a C. H.) úver vo výške 36.500 eur a keďže neexistovala dohoda ktorému v akej výške, žalobkyňa bola oprávnená plniť každému rovnaký diel. Žalovaní 2/ a 3/ o čerpanie úveru nikdy nepožiadali a nebol im úver vôbec vyplatený, z tohto dôvodu sa nestali dlžníkmi žalobkyne

Žalovaní až na pojednávaní konanom dňa 31.3.2016 prvýkrát uviedli, že mali za to, že žalovaní 2/ a 3/ budú v danom záväzkovom vzťahu vystupovať ako ručiteľia, pričom dlžníkom mala byť len žalovaná 1/, ktorej mal byť poskytnutý úver (je teda prinajmenšom otázne prečo túto skutočnosť neuviedli už vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe, ale až skoro po dvoch rokoch od začatia súdneho konania). Zo strany žalobkyne im nebolo vysvetlené aké budú mať postavenie v danom zmluvnom vzťahu. Právny zástupca žalovaných na pojednávaní konanom dňa 19.5.2016 uviedol, že banka pochybila, keď v zmluve uviedla ako dlžníkov všetkých troch žalovaných, pretože mala k dispozícii kúpnu zmluvu, kde bola uvedená ako kupujúca len žalovaná 1/.

Na základe tvrdení žalovaných, ktorí uviedli, že mali za to, že v danom zmluvnom vzťahu majú žalovaní 2/ a 3/ postavenie ručiteľov, súd sa prejudiciálne zaoberal otázkou platnosti právneho úkonu, ktorý urobili žalovaní 2/ a 3/. Súd posudzoval náležitosti vôle žalovaných podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka účinných ku dňu uzavretia zmluvy, a to v zmysle usmernení odvolacieho súdu (Zmluva o úvere a jej účinky sa budú spravovať Obchodným zákonníkom účinným k 7. 11.2011 a až od 1.4.2015 sa upravujú tak, že sa naďalej budú spravovať Občianskym zákonníkom. Vzhľadom na to treba na výklad tejto zmluvy použiť ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka). Zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou, vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu. Na jej vznik sa nevyžaduje aj faktické poskytnutie úverových prostriedkov. Na vznik konsenzuálneho kontraktu je potrebná dohoda strán o podstatných častiach zmluvy. V zmysle § 266 ods. 1 Obch.z. prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy. Pri výklade prejavu vôle adresovaného inej osobe nie je podstatné ani to, ako ho táto osoba subjektívne skutočne pochopila, ale ani to, akú vôľu chcel konajúci subjektívne prejaviť, ale to, ako právny úkon s ohľadom na všetky okolnosti objektívne mala a mohla pochopiť osoba v postavení adresáta. Na existenciu vôle inak pri jej prejave treba usudzovať predovšetkým na základe

objektívnych skutočností, t. j. okolností, za ktorých bola vôľa prejavená, pričom osobitný zreteľ sa kladie na dobromyseľnosť adresáta úkonu.

Z výpovede žalovaných súd zistil, že žalovaná 1/ mala záujem o poskytnutie úveru, avšak pre nízky zárobok, ktorý dosahovala u svojho zamestnávateľa mala za to, že jej banka úver neposkytne, požiadala preto žalovaných 2/ a 3/, či by jej nešli ručiť. Žalovaná 1/ si v zmluve nevšimla, že žalovaní 2/ a 3/ tam nie sú uvedení ako ručiteľia. Zmluvu čítala len zbežne. Žalovaní 2/ a 3/ vypovedali pred súdom rovnako, mali za to, že budú ručiť za žalovanú 1/, pričom zo strany žalobcu im nebolo vysvetlené aké je ich postavenie v zmluvnom vzťahu. Zmluvu nečítali, nemali žiadne otázky a ani nežiadali žiadne zmeny. Zo Žiadosti o uzatvorenie zmluvy o úvere mal súd preukázané, že žalovaní 1/ až 3/ žiadali o uzatvorenie zmluvy o úvere. Žiadosť osobne podpísali, na žiadosti je uvedený dátum 21. októbra 2011. Na prednej strane žiadosti sú uvedení ako 1 klient, 2 klient, 3 klient a sú uvedené osobné údaje o tom ktorom klientovi. V žiadosti o uzatvorenie zmluvy o úvere nie je žiadny údaj o tom, že žalovaní 2/ a 3/ chcú byť v danom zmluvnom vzťahu v postavení ručiteľov. Zo Zmluvy o úvere mal súd preukázané, že meno žalovaných je uvedené pod označením „Dlžník“, rovnako je označenie „Dlžník“ uvedené nad podpisovou lištou, na ktorej sú umiestnené podpisy všetkých žalovaných. Z Dodatku č. 1 ku zmluve o poskytnutí úveru je taktiež zrejmé, že žalovaní sú na prednej strane dodatku označení ako „Dlžník“, rovnako je označenie „Dlžník“ uvedené nad podpisovou lištou, na ktorej sú umiestnené podpisy všetkých žalovaných. Zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti je taktiež zrejmé, že žalovaní sú na prednej strane zmluvy označení ako „Dlžník“, rovnako je označenie „Dlžník“ uvedené nad podpisovou lištou, na ktorej sú umiestnené podpisy všetkých žalovaných. Z uvedeného je teda zrejmé, že postavenie všetkých žalovaných má byť postavením dlžníkov, pričom táto skutočnosť musí byť zrejmá každému, kto je gramotný a pri uzatváraní zmluvy venuje právnomu úkonu, ktorý uskutočňuje aspoň minimálnu pozornosť. Navyše zo strany svedka B. vyplynulo, že žalovaným bola zmluva o úvere predložená a boli s ňou oboznámení. V prípade ak im nebolo niečo jasné, mali možnosť žiadať o vysvetlenie, čo v danom prípade nevyužili. Je teda možné konštatovať, že žalovaní v danom prípade nekonali v súlade so zásadou, podľa ktorej právo patrí bdelym. Žalovaní sami tvrdili, že sa s textom zmluvy o úvere dôsledne neoboznámili, nepožiadali o bližšie vysvetlenie jej obsahu a právnych účinkov a podpísali ju spoliehajúc sa na to, že zodpovedá ich skutočnej vôli. Vo vzťahu k podpisu písomnej zmluvy judikatúra uzavrela, že zmluvné strany sú, pri splnení zákonných požiadaviek, oprávnené zaviazat sa k čomukoľvek, čo nie je zakázané, avšak keď už raz zmluvu uzatvorila, sú povinné dohodnuté práva a povinnosti rešpektovať (rozsudok NS SR 3Cdo 179/2011). Nakoľko v konaní, ani po doplnení dokazovania výsluchom žalovaných, svedka B., nevyplnuli žiadne ďalšie skutočnosti, z výkladu podaného vyššie potom vyplýva, že podpis žalovaných na zmluve o úvere treba vykladať ako prejav ich vôle stať sa v danom zmluvnom vzťahu dlžníkmi, pretože v konaní neboli preukázané žiadne okolnosti z ktorých žalobkyňa musela byť známa ich skutočná vôľa. Súd mal preukázané, že žalobkyňa si svoj záväzok zo zmluvy o úvere splnila, keď žalovanej 1/ poskytla na jej žiadosť peňažné prostriedky vo výške 36.500 eur. Povinnosť poskytnúť peňažné prostriedky môže byť splnená rôznym spôsobom, rozhodujúci je spôsob uvedený v zmluve. V zmluve o úvere v čl. V ods. 1 boli uvedené podmienky čerpania úveru, kde pod písm. h) bola uvedená podmienka predloženie Dlžníkom podpísanej žiadosti o čerpanie úveru. Nakoľko každý zo žalovaných bol v zmluve uvedený ako „Dlžník“, nebolo presne určené, ktorý z dlžníkov má povinnosť, príp. oprávnenie predložiť žiadosť o čerpanie úveru. Navyše podľa čl. VI ods. 7 Obchodných podmienok ČSOB a.s. pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov účinných od 15. septembra 2011 platí, že ak na strane Dlžníka vystupuje viac osôb, považuje sa každý z nich za Dlžníka a súčasne spoludlžníka, z čoho možno vyvodit' oprávnenie každého zo žalovaných vykonať tie úkony, ktoré patria Dlžníkovi. V danom prípade tak učinila žalovaná 1/, čo ostatní žalovaní nenamietali. Okrem toho všetkým účastníkom zmluvy bolo zrejmé, že úver má čerpať žalovaná 1/ na kúpu bytu vo svoj prospech a ona jediná bola schopná predložiť ďalšie doklady potrebné na čerpanie úveru. Žalovaná potvrdila, že financie jej boli poskytnuté v plnej výške s tým, že časť bola vyplatená na účet kupujúcej zo zmluvy o kúpe bytu. Úver bol zabezpečený záložným právom žalobcu k nehnuteľnosti, na kúpu ktorej bol žalovanej 1/ úver poskytnutý. Ďalej mal súd preukázané, že žalovaná svoju povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške 213,46 eur mesačne postupne porušila, keď nesplácala dohodnuté splátky úveru riadne a včas, na základe čoho žalobkyňa vzniklo právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa § 565 O.z., čo bolo dohodnuté v čl. IX. bod 8. zmluvy. Žalobkyňa úver zosplatnila ku dňu 15.7.2013. Žalovaná pohľadávka bola vyčíslená ku dňu 15.4.2014 s tým, že pozostáva z istiny 22.656,33 eur, riadneho úroku 2.622 eur, úrokov z omeškania 2.165,54 eur a poplatkov vo výške 129 eur. Z výpisu z úverového účtu vedeného na meno žalovanej 1/ vyplýva, že na úvere sú evidované splátky v celkovej sume 16.155,87 eur, z toho úhrady predstavujú 2.312,40 eur a suma 13.843,47 eur predstavuje časť výťažku z dražby založenej nehnuteľnosti po uspokojení pohľadávky prednostného záložného

veriteľa a nákladov dražby. Súd zistil z výpisu z úverového účtu, že splátky úveru boli započítané na istinu úveru, ale bolo pomerne uspokojované aj príslušenstvo pohľadávky, a to splatné riadne úroky, splatné úroky z omeškania a poplatky. Žalobkyňa sa po pripustení zmeny žaloby domáhala, aby súd zaviazal žalovaných 2/ a 3/ na zaplatenie sumy 20.344,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25% od 16.4.2014 do zaplatenia a žalovaných 1/ až 3/ na zaplatenie sumy 7.099,94 eur, riadny úrok vo výške 5,90% p.a. zo sumy 22,656,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy 4.934,40 eur od 16.4.2016 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že celková pohľadávka pozostáva z istiny 22.656,53 eur, riadneho úroku v zmysle zmluvy v sume 2.622 eur, úrokov z omeškania v sume 2.165,54 eur (v časti poplatkov 129 eur súd nárok zamietol v rozsudku z 10.11.2016 v ktorej časti je rozsudok právoplatný). Žalobkyňa v žalobe nešpecifikovala akým spôsobom dospela k sume istiny, akým spôsobom boli vypočítané úroky z úveru, úrok z omeškania, poukázala iba na vyčíslenie pohľadávky úveru k 15.4.2014. Žalobkyňa bola súdom písomne vyzvaná aby bližšie špecifikovala pohľadávku. Žalobkyňa na túto výzvu súdu reagovala písomným vyjadrením z 29.1.2015, kde opätovne uviedla z akých čiastok pozostáva uplatnená pohľadávka, pričom uviedla, že istina predstavujúca výšku 15.143,28 eur predstavuje nezaplatenú časť poskytnutého úveru. Súdu z tohto vysvetlenia nebolo zrejmé, prečo žalobkyňa uviedla inú výšku istiny, než tú ktorej zaplatenia sa domáhala v žalobe, pričom poukázala na pripojenú špecifikáciu zobrazujúcu priebeh čerpania a splácania úveru. Z pripojenej špecifikácie čerpania a splácania úveru mal súd preukázať, že k 15.4.2014 predstavuje istina sumu 22.656,53 eur a nie 15.143,28 eur. Úrok z úveru predstavuje 2.622 eur, úrok z omeškania 2.165,54 eur. Žalobkyňa sa v obsahu žaloby, ako aj v obsahu podania z 29.1.2015 obmedzila len na odkaz na prílohy a len všeobecne konštatuje výšku istiny, úroku z úveru, úroku z omeškania, avšak jednoznačne nepreukázala akým spôsobom dospela k výške istiny 22.656,53 (prípadne 15.143,28 eur), úroku z úveru 2.622 eur, úroku z omeškania 2.165,54 eur, z ktorých má pozostávať žalovaná suma, a to ani napriek tomu, že na tento nedostatok súd poukázal vo svojom predchádzajúcom súdnom rozhodnutí. Žalobkyňa poukázala iba na listinný dôkaz - výpis z účtu žalovanej 1/, avšak v zmysle ust. § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Bolo by v rozopre so zásadou rovnosti strán sporu, ak by súd skutkové tvrdenia za žalobkyňu vyhľadával v listinných dôkazoch skutočnosti, ktoré má žalobca sám tvrdiť (rozsudok KS TT 23Co/832017). Z pripojeného listinného dôkazu nebolo možné nárok na riadne úroky z takejto istiny vypočítať, pretože z výpisu z úverového účtu nemožno zistiť, ku ktorému konkrétnemu dňu boli vykonávané splátky. V prehľade je uvedené vždy len obdobie (napr. 16.11.2011 - 15.12.2011), výška úhrad v tomto období, spôsob ich započítania na istinu, úroky, úroky z omeškania a poplatky a akým spôsobom ku koncu obdobia narástla celková dlžná suma a jej jednotlivé zložky. Žalobkyňa na výzvu súdu neozrejmila, z akej konkrétnej sumy a za aké obdobie boli riadne úroky počítané, k uvedenému len doložila výpis z účtu. Nakoľko však z neho nemožno zistiť, kedy presne boli úhrady vykonané, z predložených listinných dôkazov sa nedalo oddeliť to, čo tvorí nárokovateľnú sumu na úroku a čo už nie. Uvedené obdobie platí aj pre úroky z omeškania uplatnené v žalobe sumou 2.165,54 eur. Pre nemožnosť zistenia presného dátumu úhrad nie je možné ani vypočítať nárok žalobcu na úroky z omeškania len z čistej istiny úveru a správne vypočítaných riadnych úrokov. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalovaných 2/ a 3/ možno zaviazat' len na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutým úverom a všetkými úhradami na úver, ktoré súd započítal v celom rozsahu na istinu úveru, teda súd uložil žalovaným 2/ a 3/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 20.244,13 eur (36.500-16.155,87- 100) a vo zvyšku žalovanej sumy žalobu zamietol. Súd sa pri svojich úvahách vysporiadaval aj otázkou, či možno žalovaných 2/ a 3/ vôbec zaviazat' k plneniu, vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobkyne, na základe čoho nebolo možné verifikovať správnosť výšky celkového žalovaného nároku, avšak prihliadol na skutočnosť, že žalovaní 1/ až 3/ mali v zmluvnom vzťahu rovnaké postavenie - postavenie dlžníkov, pričom žalovaná 1/ je zaviazaná k zaplateniu sumy 20.344,13 eur spolu s prísl. v tejto časti právoplatným rozsudkom zo dňa 10.11.2016 a bolo by nespravodlivé aby bola k danému plneniu zaviazaná len ona sama, vzhľadom na závery odvolacieho súdu, že žalovaní 1/ až 3/ sú z predmetnej zmluvy o úvere zaviazaní spoločne a nerozdielne. Solidarita dlžníkov vyplýva z ust. § 294 Obch. z. a je taktiež založená v čl. VI ods. 7 Obchodných podmienok ČSOB a.s. pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov účinných od 15. septembra 2011.

Nakoľko sa žalovaní 2/ a 3/ preukázateľne dostali do omeškania s plnením peňažného dlhu, žalobkyni vznikol nárok aj na úrok z omeškania, ktorý si žalobkyňa uplatnila v sadzbe 8,25% ročne, ktorá neodporuje zákonným úrokom z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., keď prvým dňom omeškania bol deň nasledujúci po zosplatnení úveru (16.7.2013), kedy bola platná sadzba 8,50%, teda žalobkyňa si uplatnila úrok nižší. Záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa preto riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu

omeškania po 31.1.2013, a teda základná úroková sadzba ECB sa zvyšuje o 8 percentuálnych bodov (§ 10c, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.). Zosplatnením nevzniká nový právny vzťah, ale len zmena v splatnosti záväzku. Súd zaviazal žalovaných na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 20.344,13 eur od dátumu 16.4.2014 do 9.5.2019 a zo sumy 20.244,13 eur (poníženej o splátku 100 eur) od 10.5.2019 do zaplatenia v zmysle žaloby, nakoľko súd nemôže prekročiť žalobný petít. V súlade s § 232 ods. 3, 4 CSP, vzhľadom na výšku súdom priznanej sumy a príjem žalovaných 2/ a 3/ (priem. mesačná mzda žalovanej 2/ 696,81 eur a priem. mesačná mzda žalovaného 3/ 971,68 eur) súd povolil žalovaným 2/ a 3/ zaplatiť dlžnú sumu v splátkach, ktorých výšku určil sumou 600 eur mesačne a zároveň stanovil podmienky zročnosti tak, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia. Súd má za to, že žalobca pôsobiaci na trhu bankových úverov nebude priznaním plnenia v splátkach neprimerane zaťažovaný.

Súd nepriznal žalobcovi ani riadne úroky uplatnené v žalobe vo výške 5,90% ročne (v zmysle pripustenej zmeny žaloby) zo sumy 22.656,53 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, a to z dôvodu, že žalobkyňa nemá nárok na úroky za čas po splatnosti úveru. Podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Akékoľvek navýšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, ktoré majú sankčnú povahu. Z ust. § 502 a 503 Obch. z. totiž vyplýva povinnosť dlžníka na základe zmluvy platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti. Uvedený právny záver potvrdil aj Krajský súd v Trnave v rozsudku č. k. 9Co/424/2015-136 z 21.9.2016, ale taktiež aj v ods. 33 uznesenia sp. zn. 26 Co/16/2017-333, ktorým rozhodol o napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Súd taktiež nepriznal žalobkyni nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy 4.934,40 eur (úroky 2.622 eur + 2.312,40 eur, t. j. rozdiel medzi žalovanou a priznanou istinou) od 16.4.2014 do zaplatenia, nakoľko súd nárok v časti úrokov a zvyšnej časti žalovanej istiny žalobkyni nepriznal.

Súdu sa nepodarilo odstrániť rozpory v tvrdení žalovaných 2/ a 3/, keď uvádzali, že boli v banke iba raz, s obsahom listinných dôkazov - žiadosti o uzatvorenie zmluvy o úvere, zmluvy o úvere a dodatku č.1, ktoré boli podpisované postupne, a to i napriek vykonanému dokazovaniu po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie, avšak tento rozpor nemal vplyv na skutočnosť, ktorú strany sporu nenamietali, a to, že žalovaní listiny osobne podpísali.

V časti o trovách konania prvoinštančného konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2, § 396 ods. 3 CSP, vecne pomerným úspechom strán, pričom úspešnejšou stranou sporu bol žalobca, ktorý mal úspech 73,78 % a žalovaní 26,22% (žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy spolu 27.573,07 eur, žalovaní procesne zavinili zastavenie konania o zaplatenie sumy 100 eur) a preto mu v zásade vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalovaným vo výške čistého úspechu 47,56% (73,78% - 26,22%). V časti o trovách odvolacieho konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, a to vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne, keďže žalobkyňa podala odvolanie voči rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu a odvolací súd odvolaniu vyhovel len čiastočne.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho II., III. a V. výroku (podľa obsahu odvolania aj voči IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu voči žalovanej 1/, podľa obsahu odvolania tiež proti VII. výroku; VI. výrok je závislým výrokom) podali včas odvolanie žalovaní 2/ a 3/, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti zamietnutím žaloby a priznaním im nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Uviedli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Vytkli súdu prvej inštancie, že na pojednávaní dňa 6.9.2018 došlo zo strany

žalobkyne k zmene žaloby a čiastočnému späťvzatiu voči žalovanej 1/ a o uvedenom úkone zo strany žalobkyne súd doteraz nerozhodol. Žalobkyňa vo vyjadrení zo 14.1.2019 žiadala rozhodnúť o zmene žaloby a žiadala, aby súd neprihliadol na čiastočné späťvzatie zo 6.9.2018 primárne s odkazom na ust. § 125 ods. 1 CSP. Komentár k ust. § 125 ods. 1 CSP1 uvádza nasledovné: „To, že podanie v sporových veciach nie je možné v novej právnej úprave robiť ústne do zápisnice však nevylučuje, aby mohli strany súdu formulovať súdu svoje úkony, ktoré by inak mohli realizovať aj cestou podania do zápisnice o pojednávaní, v rámci svojich prednesov, ktorých obsahom je samotný úkon strany.“ Zhodný názor prezentovaný aj v komentárovej literatúre vyššie zastáva aj Krajský súd v Prešove, ktorý v uznesení z 27.9.2018 sp. zn. 23Co/35/2018 uviedol: „Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 181 v spojení s ustanovením čl. 13 CSP umožňujú, aby obsahom ústneho prednesu strany boli aj dispozičné procesné úkony (napr. späťvzatie žaloby, zmena žaloby), a ak sú takéto prednesy prednesené na pojednávaní, nie je potrebné obsah prednesu predložiť súdu v písomnej forme. Tomuto záveru nasvedčuje aj komentár k CSP, na ktorý v odvolaní poukázala žalobkyňa. Ustanovenie § 125 CSP nie je formulované tak, že obsahuje taxatívny výpočet foriem podania, pričom toto ustanovenie upravuje postup strany sporu, nie postup súdu. Zužujúci výklad v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR by prichádzal do úvahy vtedy, ak by toto ustanovenie upravovalo postup súdu. ... úprava § 125 CSP nie je výlučná (v tom zmysle, že podania možno robiť len vo forme upravenej v tomto ustanovení) a podania v civilnom procese možno robiť aj v inej forme, a to aj ústne na pojednávaní.“ Pokiaľ by bol pripustený taký výklad ust. § 125 CSP, ktorý by nepripúšťal uskutočniť úkon adresovaný súdu aj ústne na pojednávaní, nemohol by byť realizovaný procesný postup, ktorý predpokladá ust. § 282 a násl. CSP (rozsudok pre uznanie nároku, rozsudok pre vzdanie sa nároku). Civilný sporový poriadok v daných ustanoveniach predpokladá, že k uznaniu nároku a k vzdaniu sa nároku môže dôjsť priamo na pojednávaní. Strany sporu by ani nemohli priamo na pojednávaní uzatvoriť zmier. Pokiaľ by bol pripustený taký výklad ust. § 125 CSP, ktorý by nepripúšťal uskutočniť úkon adresovaný súdu aj ústne na pojednávaní, strana sporu by na pojednávaní nemohla ústne uskutočniť návrh na vykonanie dôkazov či vzniesť ústne pred súdom námietku premlčania. Pokiaľ by bol pripustený taký výklad ust. § 125 CSP, ktorý by nepripúšťal uskutočniť úkon adresovaný súdu aj ústne na pojednávaní, strana sporu by sa nemohla na pojednávaní po vyhlásení rozsudku vzdať odvolania. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti je nepochybné, že CSP pripúšťa, aby strana sporu adresovala súdu priamo na pojednávaní v ústnej forme svoj procesný úkon, vrátane dispozičného úkonu s predmetom konania. Opačným výkladom by došlo k absolútnemu popretiu princípu ústnosti (čl. 12 CSP) a princípu priamosti a bezprostrednosti (čl. 13 CSP). Z nariadeného pojednávania by sa fakticky stala len formálna prehliadka dôkazov, keďže strany by nemohli uskutočňovať na pojednávaní žiadne procesné úkony. Pokiaľ by strana sporu chcela v nadväznosti na priebeh pojednávania uskutočniť akýkoľvek procesný úkon, súd by musel pojednávanie odročiť tak, aby strana mohla daný úkon realizovať písomne. Takýto dôvod pre odročenie pojednávania však CSP nepozná. Túto argumentáciu uviedli aj v ich vyjadrení ku konaniu z 25.2.2019, avšak sa s touto súd žiadnym nevysporiadal. Súd len odcitoval znenie ust. § 125 CSP. V konaní pripustil zmenu žaloby v zmysle písomného podania žalobkyne zo 14.1.2019. Uvedeným postupom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu práva na spravodlivý proces. V nadväznosti na uvedené bol tiež nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, kedy tento nezastavil konanie v súlade s čiastočným späťvzatím žalobkyne na pojednávaní dňa 6.9.2018. Súd prvej inštancie rozhodol v časti II. výroku tak, že ich zaviazal zaplatiť žalobkyňi spoločne a nerozdielne sumu 20.244,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do 9.5.2019 a zo sumy 20.244,13 eur od 10.5.2019 do zaplatenia, a to všetko v splátkach spolu vo výške 600 eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich, v časti III. výroku tak, že ich zaviazal zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku II. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená Rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016. Žalovanej 1/ však rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016 bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 20.344,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do zaplatenia, a to všetko v splátkach vo výške 230 eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich. Žalovanej 3/ však nebola uložená povinnosť zaplatiť sumu 20.244,13 eur. Žalovanej 3/ (poznámka odvolacieho súdu – posledné 2 razy mali odvolatelia zjavne na mysli žalovanú 1/) ani nebola uložená povinnosť zaplatiť sumu 20.244,13 eur v splátkach vo výške 600 eur, ale len vo výške 230 eur. Výrok rozsudku č. k. 2C/216/2014-610 je nezrozumiteľný a zmätočný. Vo vyjadrení zo 6.6.2019 poukázali na skutočnosť, že žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a to s odkazom na nesplnenie podmienky uvedenej v ust. § 565 O.z. V úverovej zmluve sa nenachádza dohoda účastníkov o možnosti veriteľa pristúpiť k zosplateniu celého úveru.

Súd sa s touto ich argumentáciou nevysporiadal žiadnym spôsobom. Ku dňu 6.6.2019 malo byť k úveru splatených 90 splátok spolu vo výške 19.211,40 eur. Ku dňu 15.4.2014 bola na úver uhradená suma 16.155,87 eur. Vzhľadom na predčasné splatenie niekoľkých desiatok splátok úveru (v dôsledku uplatnenia záložného práva zo strany žalobkyne) však žalobkyňa nemá nárok na zmluvné úroky u tých splátok, ktoré boli uhradené predčasne. Nie je teda ani zrejmé, aká suma by mala byť splatná ku dňu vyhlásenia rozsudku. Súd prvej inštancie neaplikoval na prejednávanú vec ust. § 565 O.z.

Vo svojich vyjadreniach, ako aj vo vyjadrení zo 6.6.2019, opakovane uviedli, že nemali byť dlžníkmi na zmluve, ale len ručitelia. Túto skutočnosť uvádzala aj žalovaná 1/. Svedok B. pri svojich výpovediach opakovane uviedol, že ďalší dlžníci slúžili len na zvýšenie bonity, hodnotenia toho prvého žiadateľ. Z vyjadrenia svedka B. je nepochybné, že boli uvedení v zmluve ako dlžníci len z dôvodu doplnenia bonity žalovanej 1/, čo bola bežná prax u žalobkyne. Oni reálne nemali záujem o poskytnutie úveru. Úver nebol na nich ani evidovaný, tento bol vedený výlučne na meno A. B.. Postup žalobkyne, kedy ich uviedla do úverovej zmluvy ako dlžníkov je nutné posúdiť v nadväznosti na znenie ust. § 39 O.z. a vyhodnotiť ako neplatný právny úkon v nadväznosti na obchádzanie zákona ako aj pre rozpor s dobrými mravmi. V podrobnostiach odkázali na ich vyjadrenie zo 16.11.2018. Súd prvej inštancie sa s týmto ich vyjadrením a svedeckou výpoveďou svedka B. nevysporiadal žiadnym spôsobom. Na prejednávanú vec neaplikoval ust. § 39 O.z.

Z výpisu z úverového účtu vyplýva, že tento bol vedený len na meno A. B. v spojení s jej rodným číslom. Oni ani nemali k dispozícii svoje zmluvy k úveru, neboli oprávnení sa ani v banke informovať ohľadom stavu splácania úveru, boli vyzvaní k úhrade dlhu až vtedy, keď úver nebol splácaný zo strany žalovanej 1/. Pokiaľ boli vyzvaní k úhrade nedoplatku na splátkach, tieto uhradili. Úver čerpala výlučne žalovaná 1/. Výlučne žalovaná 1/ žiadala o vyplatenie úveru. Výlučne žalovaná 1/ mala úver splácať. Z odpovedí svedka B. je nepochybné, že okrem zmluvy v písomnej podobe bola súčasťou právneho vzťahu aj informácia svedka B. o tom, že úver má splácať výlučne žalovaná 1/, t. j. osoba, ktorej sa poskytol úver a ktorej sa financovala kúpna nehnuteľnosť. Z vyjadrení svedka B. je absolútne nepochybné, že žalovaní 2/ a 3/ reálne neboli dlžníkmi, im neboli uložené žiadne práva ani povinnosti. Boli uvedení v zmluve ako dlžníci len formálne. Reálne k nim žalobkyňa pristupovala len ako k ručiteľom. S týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie nevysporiadal vôbec.

Všetky listiny spojené s poskytnutím úveru vypracovala žalobkyňa, žalovaní 2/ a 3/ nemali žiadnu možnosť ovplyvniť obsah daných listín. Tým, že boli uvedení v zmluve ako dlžníci sa výrazne zhoršilo ich postavenie, stratili možnosť požadovať od žalovanej 1/ vrátenie celej sumy, ktorú by splatili za ňu. Na druhej strane, napriek tomu, že boli na úverovej zmluve uvedení ako dlžníci, nemali žiadny vplyv ani dosah na obsah a priebeh záväzkového vzťahu, t. j. nebola im ani len poskytnutá informácia od pracovníkov žalobkyne, či žalovaná 1/ úver riadne spláca. Ich postavenie sa tiež zhoršilo v tom smere, že banka mala k dispozícii od žalovanej 1/ informácie o jej finančnej situácii, z ktorej jednoznačne vyplývalo, že žalovaná 1/ nebude mať dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. Bolo teda len otázkou času, kedy nastane situácia, že úver budú musieť splácať žalovaní 2/ a 3/, oni však takú informáciu nemali. Práve naopak, mali za to, že keďže banka poskytne žalovanej 1/ úver, banka musela mať preverená, že žalovaná 1/ má dostatočný príjem pre splácanie úveru.

Z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že povinnosti doložiť doklady k poskytnutiu úveru, boli uložené len žalovanej 1/. Súd prvej inštancie sa vôbec žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, že žalobkyňa pristupovala ako k dlžníkovi len voči žalovanej 1/.

V bode 57. rozsudku súd prvej inštancie uvádza, že v zmysle usmernení odvolacieho súdu (Zmluva o úvere a jej účinky sa budú spravovať Obchodným zákonníkom účinným k 7. 11.2011 a až od 1.4.2015 sa upraví tak, že sa naďalej budú spravovať Občianskym zákonníkom. Vzhľadom na to treba na výklad tejto zmluvy použiť ustanovenia § 266 Obch.z.) posudzoval náležitosti vôle žalovaných podľa prísl. ustanovení Obch.z. účinných ku dňu uzavretia zmluvy. Právne závery odvolacieho súdu sú však v priamom rozpore s rozsudkom NS SR sp. zn. 3 Cdo 87/2017, na ktorý poukazoval samotný odvolací súd. NS SR v citovanom rozsudku na jednej strane uvádza, že zmluva o úvere predstavuje absolútny obchod, NS SR však ďalej pokračuje, že ide o typický občianskoprávny vzťah a v takom prípade je potrebné v prípade duplicitnej úpravy aplikovať ustanovenia O.z. Konkrétne NS SR uviedol nasledovne: „V preskúvanom prípade nemá dovolací súd dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy ... Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom

súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku.“ Z uvedenej citácie je zrejmé, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z. Údaj týkajúci sa premlčacej doby uvedený v zátvorke nezužuje aplikáciu O.z. len na premlčaciu dobu, ale zdôrazňuje rozšírenie aplikácie O.z. aj na premlčaciu dobu. Tvrdenia odvolacieho súdu sú tak v rozpore s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Súd prvej inštancie tak mal na vec aplikovať ustanovenia O.z. a kogentné ustanovenia Obch.z. týkajúce sa zmluvy o úvere.

V nadväznosti na závery odvolacieho súdu súd prvej inštancie pri výklade vôle strán aplikoval ust. § 266 Obch.z. a poukázal na obsah úverovej zmluvy, kde sa uvádza označenie žalovaných ako „dlžník“. V bode 65. rozsudku súd prvej inštancie uvádza, že z uvedeného je teda zrejmé, že postavenie všetkých žalovaných má byť postavením dlžníkov, pričom táto skutočnosť musí byť zrejmá každému, kto je gramotný a pri uzatváraní zmluvy venuje právnenému úkonu, ktorý uskutočňuje aspoň minimálnu pozornosť. Súd prvej inštancie však toto svoje vyjadrenie nedáva vôbec do kontextu výpovede svedka B., školeného pracovníka banky, ktorý nepozná rozdiel medzi pojmami „ručiteľ“ a „dlžník“. Je potom prinajmenšom neadekvátne požadovať od spotrebiteľov, ktorí nepôsobia v bankovom odbore, aby títo rozlišovali pojmy „dlžník“ a „ručiteľ“ a skúmali, či je v zmluve uvedený správny údaj. Z vyjadrení svedka B. vyplýva, že pokiaľ by aj požiadali o vysvetlenie, prečo je tam uvedený údaj „dlžník“ a nie „ručiteľ“, tento by im ani nevedel vysvetliť rozdiel. Je teda absolútne nepochybné, že v rámci rokovaní o uzavretí zmluvy bolo dohodnuté, že úver bude splácaný len žalovanou 1/. Rovnako zavedená prax medzi stranami bola taká, že úver aj reálne splácala len žalovaná 1/. Súd prvej inštancie teda aplikoval ust. § 266 Obch.z. len formálne bez zohľadnenia konkrétnych skutkových okolností veci. Súd prvej inštancie však vôbec neaplikoval ust. § 266 ods. 5 Obch.z. (Pri pochybnostiach o obsahu právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré sa spravujú týmto zákonom, sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.) V bode 65. rozsudku súd poukazuje tiež na zásadu právo patrí bdelym. Súd prvej inštancie týmto právnym posúdením nerešpektuje rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, konkrétne NS SR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 1/2012 uviedol, že „princíp vigilantis iura scripta sunt v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti) od konkrétnych okolností ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“ Tvrdenie súdu prvej inštancie v bode 65. rozsudku v tom smere, že „Vo vzťahu k podpisu písomnej zmluvy judikatúra uzavrela, že zmluvné strany sú, pri splnení zákonných požiadaviek, oprávnené zaviazat' sa k čomukoľvek, čo nie je zakázané, avšak keď už raz zmluvu uzatvoria, sú povinné dohodnuté práva a povinnosti rešpektovať (rozsudok NS SR 3Cdo 179/2011),“ je v absolútnom rozpore s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa. Právna úprava na ochranu spotrebiteľa dokonca predpokladá, že spotrebiteľ vstúpi do právneho vzťahu, ktorý bude pre neho natoľko nevýhodný, že zákon takýto vzťah alebo jednotlivé zmluvné podmienky sankcionuje absolútnou neplatnosťou (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ust. § 52 a nasl. O.z., zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Nezodpovedá vykonanému dokazovaniu zistenie súdu prvej inštancie v bode 65. rozsudku posledná veta, že podpis žalovaných na zmluve o úvere treba vykladať ako prejav ich vôle stať sa v danom zmluvnom vzťahu dlžníkmi, pretože v konaní neboli preukázané žiadne okolnosti, z ktorých žalobkyňa musela byť známa ich skutočná vôľa. V nadväznosti na všetky horeuvedené skutočnosti je nepochybné, že samotná žalobkyňa pristupovala k právnemu vzťahu medzi ňou, žalovanou 1/ a nimi v tom smere, že sú povinní uhradiť úver iba v prípade, ak by úver nesplácala žalovaná. Táto skutočnosť vyplýva z ich výpovedí, avšak predovšetkým z výpovede svedka B. ako aj z dokumentácie samotnej žalobkyne ako banky (vedenie úverového účtu len na žalovanú 1/) a z obsahu úverovej zmluvy. V bode 65. rozsudku súd prvej inštancie tiež uvádza, že ak im nebolo niečo jasné, mali možnosť žiadať o vysvetlenie, čo v danom prípade nevyužili. Vzhľadom k tej skutočnosti, že svedok B. uviedol, že povinnosti vyplývajúce z úveru boli prezentované tak, že úver mala splácať len žalovaná 1/, nie je dôvod, aby situáciu vnímali tak, že im bolo niečo nejasné. Súd prvej inštancie už vôbec neprihliadol na ust. § 266 ods. 3 Obch.z., podľa ktorého sa pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí.

V ďalšej časti rozsudku súd prvej inštancie vychádza z obchodných podmienok. Žalovaní 2/ a 3/ však v ich vyjadrení uviedli, že obchodné podmienky nečítali, neboli im ani oboznámené, neboli im ani odovzdané. Obchodné podmienky ani nepodpisovali. Súd sa vôbec nevysporiadal s týmto ich tvrdením. Súčasne ani žalovaný nedoložil žiadne nimi podpísané zmluvné podmienky. Nie je potom zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie vychádzal z obchodných podmienok banky ako žalobkyne. Ust. §

273 ods. 1 Obch.z. síce pripúšťa, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Avšak, ako uviedli vyššie, im obchodné podmienky známe neboli. Žalobkyňa tiež nepreukázala, že nejaké obchodné podmienky podpísali pri uzatváraní úverovej zmluvy.

Z bodu 69. rozsudku vyplýva, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom verifikácie správnosti výšky celkového žalovaného nároku. Napriek uvedenému súd žalobkyni priznal nárok na zaplatenie sumy 20.244,13 eur. Súd priznanie uvedenej sumy v prospech žalobkyne odôvodnil nie zisteným skutkovým stavom, ani v nadväznosti na právne úvahy, ale v nadväznosti na úvahu súdu, že by bolo nespravodlivé aby bola k danému plneniu zaviazaná len žalovaná 1/. Dané tvrdenie súdu prvej inštancie je nezrozumiteľné a zmätočné. V nadväznosti na toto vyjadrenie súdu je tiež nutné konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v uvedenej veci je absolútne arbitrárne. Síce má byť ich postavenie a postavenie žalovanej 1/ v pozícii dlžníckej solidarity (s čím nesúhlasia), oni nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť procesný postup žalovanej 1/ a jej procesný postup. Napokon, samotná žalovaná 1/ svoju povinnosť platiť dlh voči žalobkyni opakovane uznala.

Odvolatelia poukázali na skutočnosť, že súd prvej inštancie na vec neaplikoval ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoOS“), z ktorých citovali § 5 ods. 1, § 7 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 ZoOS a dôvodili, že v zmysle citovaných ustanovení je povinnosťou dodávateľa informovať spotrebiteľa o povahe a vlastnostiach poskytovanej služby. Je nepochybné, že nielenže neboli dostatočne informovaní, avšak s ohľadom na tvrdenia svedka B. ani nemohli byť dostatočne informovaní o povahe služby. Z výsluchu svedka B. jednoznačne vyplynulo, že úver mala splácať len žalovaná 1/ a nie oni, čo bolo aj v súlade s ich očakávaniami, s ktorými vstupovali do právneho vzťahu medzi nimi a žalobkyňou. Pokiaľ ich žalobkyňa na jednej strane uviedla do úverovej zmluvy ako dlžníkov a na druhej strane svedok B. uviedol, že úver mal splácať vždy len hlavný dlžník, je nepochybné, že došlo ku klamaniu ich ako spotrebiteľa, ktoré ZoOS zakazuje. Podľa § 39 O.z. platí, že neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Neplatnosť právneho úkonu - úverovej zmluvy, kde sú uvedení ako dlžníci je teda daná aj nedovolenosťou tohto právneho úkonu v nadväznosti na klamanie spotrebiteľa.

Z odôvodnenia rozsudku tiež vyplýva, že na vec vôbec neaplikoval ust. § 53 O.z. a nepodrobil úverovú zmluvu prieskumu ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok. Pokiaľ aj súd prvej inštancie z im neznámeho dôvodu vyhodnotil vec tak, že je potrebné vychádzať aj z obchodných podmienok, bol povinný posúdiť jednotlivé zmluvné podmienky s ohľadom na ich prijateľnosť, resp. neprijateľnosť. Ustanovenie obchodných podmienok o možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru jednoznačne zhoršuje ich postavenie. Ide o zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súčasne ide o zásadné zmluvné ustanovenie, ktoré by malo byť jasne a zrozumiteľne uvedené v základnej úverovej zmluve. Rovnako ustanovenie obchodných podmienok podľa čl. VI ods. 7 cit. obchodných podmienok, kde sa uvádza, že ak na strane Dlžníka vystupuje viac osôb, považuje sa každý z nich za Dlžníka a súčasne spoludlžníka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobkyňa ako banku dostáva do výhodnejšieho postavenia v tom smere, že banka sa zbavuje zodpovednosti za prípadné nesprávne vyplatenie úveru a zbavuje sa povinnosti ďalej komunikovať s osobami, ktoré reálne úver nečerpajú. Tí dlžníci, ktorí úver nečerpajú, sa dostávajú do nevýhodnejšieho postavenia, keď strácajú akúkoľvek kontrolu na čerpaní úveru a priebehu právneho vzťahu, do ktorého vstúpili. U týchto zmluvných podmienok tak ide o neplatné dojednania. Z obchodných podmienok žalobkyne je zrejmé, že aj tieto sú naformulované tak, že počítajú reálne len s jedným dlžníkom a ostatné osoby (hoci uvedené v zmluve o úvere ako dlžníci) nemajú žiadny reálny vplyv na obsah a priebeh právneho vzťahu vyplývajúceho z úverovej zmluvy, t. j. nemajú žiadne práva, resp. oprávnenia z úverovej zmluvy. V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti majú za to, že žaloba žalobkyne je voči nim v celom rozsahu nedôvodná.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaných 2/ a 3/ vyjadrila tak, že ho navrhla odmietnuť. Mala za to, že rozhodnutie súdu v častiach výrokov, proti ktorým podali žalovaní odvolanie je správne a vychádza zo súdom zisteného skutkového stavu. Nesúhlasí s tvrdeniami žalovaných v podanom odvolaní, že v konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalovaní v podanom odvolaní namietajú nesprávny postup súdu prvej inštancie, kedy nezastavil konanie v súlade s čiastočným späťvzatím žalobkyne na pojednávaní dňa 6.9.2018. Žalobkyňa má za to, že konajúci súd na čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ nemal prihliadať, nakoľko nebolo urobené v písomnej forme, ktorú zákon pre uskutočnenie podania vyžaduje. Avšak aj v prípade, ak

by súd prihladol na čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ (aj napriek tomu, že by nemal) je potrebné prihliadnuť na nesúhlas žalovanej 1/ s predmetným späťvzatím, ktorá jasne uviedla, že so späťvzatím žaloby voči jej osobe o zaplatenie 7.228,94 eur s príslušenstvom nesúhlasí, nakoľko má za to, že nie je spravodlivé, aby žalovaná 2/ a žalovaný 3/ boli zaviazaní na úhradu dlžnej pohľadávky vo väčšom rozsahu ako ona, keďže žalobkyňou poskytnuté finančné prostriedky boli použité na kúpu nehnuteľnosti, ktorú do osobného vlastníctva nadobudla len žalovaná 1/. Právny záver súdu prvej inštancie o tom, že tento súhlas nie je potrebný, pokiaľ nejde o späťvzatie žaloby v celom rozsahu nie je podľa názoru žalobkyne správny. Nesprávnosť súdom prijatého záveru vyplýva aj z doktrínálneho výkladu ustanovenia § 146 CSP, podľa ktorého: „Po späťvzatí žaloby alebo jej časti žalobcom je súd povinný vyzvať žalovaného na vyjadrenie, či so späťvzatím súhlasí.“ Z predmetného komentáru taktiež vyplýva, že: „Vážne dôvody na nesúhlas so späťvzatím žaloby nemusia mať nevyhnutne právny základ. Môže ísť aj o dôvody etické, morálne, ekonomické a pod., pokiaľ z ich povahy vyplýva, že sú žalovaným odôvodnene považované za tak závažné, že opodstatňujú pokračovanie v spore a meritórne rozhodnutie proti vôli žalobcu.“ Nesúhlas žalovanej 1/ so späťvzatím žaloby voči jej osobe je potrebné považovať za opodstatnený, na tento nesúhlas je potrebné prihliadnuť. Citovala § 125 ods. 1, § 123 ods. 2, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 CSP.

Žalovaní v podanom odvolaní ďalej uvádzajú, že v úverovej zmluve sa nenachádza dohoda účastníkov o možnosti veriteľa pristúpiť k zosplatneniu celého úveru. Žalobkyňa má za to, že právo veriteľa jasne vyplýva zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 219154 zo dňa 7.11.2011 (ďalej len ako „Zmluva“), (konkrétne čl. IX bod 8) ktorý uvádza: „Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že ak dlžník poruší svoje povinnosti dohodnuté Zmluvou, Podmienkami alebo súvisiacimi zmluvnými dokumentmi, môže banka v súlade s Podmienkami od Zmluvy odstúpiť či požadovať okamžité splatenie istiny Úveru a Príslušenstva.“ Žalobkyňa teda využila svoje zmluvné a zákonné právo na zosplatnenie – vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru, nakoľko žalovaní porušili svoju zmluvnú povinnosť a dostali sa do omeškania s riadnym splácaním poskytnutého úveru. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalobkyňa za to, že neexistenciu dohody účastníkov o možnosti veriteľa pristúpiť k zosplatneniu celého úveru ako odvolací dôvod, vzhľadom na uvedené tvrdenia, nie je možné považovať za dôvodné odvolanie.

Žalovaní ďalej namietajú ich postavenie v predmetnej úverovej zmluve, kde podľa žalovaných 2/ a 3/ mali vystupovať ako ručiteľia, a nie ako dlžníci. Žalobkyňa poukazuje na to, že žalovaní 2/ a 3/ platne podpísali Zmluvu dňa 7.11.2011 a Dodatok č. 1 reg. č. 219154 ku Zmluve o poskytnutí Úveru reg. č. 219154 zo dňa 7.11.2011 dňa 28.11.2011 ako dlžníci. Tvrdenia žalovaných, ktorí boli presvedčení, že v predmetnom zmluvnom vzťahu budú vystupovať ako ručiteľia žalovanej 1/ sú aj tak v rozpore s tým, že v prípade omeškania žalovanej 1/ by aj ako ručiteľia museli splniť povinnosť za dlžníka a uhradiť dlžnú čiastku, pričom v podstate by sa vo fáze súdneho konania ich povinnosti voči žalobcovi touto skutočnosťou nijako nezmenili. Podľa žalobkyne teda žalovaní mali vôľu pomôcť žalovanej 1/ získať úver a ich nezodpovednosť ohľadne získania informácií ohľadne poskytnutia úveru prostredníctvom rôznych zdrojov nemôže byť na ujmu žalobkyne. Žalobkyňa postupovala obozretne a v súlade s dobrými mravmi, keď úver poskytla žalovaným až po splnení všetkých podmienok pre poskytnutie úveru. V opačnom prípade by sa jednalo o zneužitie dobrej viery žalobkyne. Zároveň je v danom konaní vhodné poukázať na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 29.6.2010 sp. zn. 23Cdo/1201/2009, v ktorom uvádza: „je treba zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa má svoje hranice a v žiadnom prípade ju nie je možné posudzovať ako obranu ľahostajnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa.“ Vzhľadom na vyššie uvedené má žalobkyňa za to, že žalovaní 2/ a 3/ sa len snažia vyhnúť splneniu svojej povinnosti voči žalobkyne argumentom, že úver čerpala len žalovaná 1/ (ktorej samotnej by ako dlžníkovi zo strany žalobkyne úver nebol poskytnutý). V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že žalovaní 1/ až 3/ sú ako solidárni dlžníci povinní splniť svoju povinnosť voči žalobkyne spoločne a nerozdielne, avšak nič nebráni tomu, aby si následne záväzky medzi sebou pomerne vysporiadali podľa toho, v akom podiele úver čerpali.

Na základe vyššie uvedených skutočností má žalobkyňa za to, že žalovaní 2/ a 3/ jasne vystupujú v predmetnom právnom vzťahu ako dlžníci spolu so žalovanou 1/, a preto daný odvolací dôvod treba považovať za nedôvodný.

Žalovaní v podanom odvolaní uvádzajú, že im nebolo umožnené oboznámiť sa so znením Všeobecných obchodných podmienok a Obchodných podmienok, o čom svedčí aj skutočnosť, že tak Všeobecné obchodné podmienky, ako ani Obchodné podmienky nepodpísali. S týmto tvrdením nie je možné súhlasiť. V čl. I Zmluvy je vyslovene uvedené: „Súčasťou Zmluvy sú Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov a Všeobecné obchodné podmienky Banky. Odlišné ustanovenia Zmluvy majú prednosť pred znením Podmienok. Podpisom Zmluvy Dlžník potvrdzuje a

vyhlasuje, že prevzal tieto Podmienky a oboznámil sa s ich obsahom.“ Z citovaného ustanovenia Zmluvy jednoznačne vyplýva, že tak Všeobecné obchodné podmienky, ako aj Obchodné podmienky sú jej súčasťou. Skutočnosť, že sa s nimi žalovaní dostatočne neoboznámili (napriek tomu, že im boli poskytnuté) nemožno klásť za vinu žalobcovi. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že žalovaní nikdy nežiadali, aby došlo k zmene Zmluvy, resp. akejkolvek úprave týkajúcej sa vyššie uvedeného (avšak ani iného) zmluvného ustanovenia. Poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/412/2012 z 9.7.2013, v ktorom uvádza: „Písomná forma právneho úkonu teda predpokladá existenciu dvoch náležitostí a to písomnosti a podpisu. Žiaden právny predpis pritom nestanovuje, kde má byť na listine zachycujúcej písomný prejav vôle umiestnený podpis. Súčasťou písomne uzavretej zmluvy sa tak stávajú aj tie listiny, ktoré sú označené v rámci zmluvných dojednaní za súčasť zmluvného textu, hoci neboli podpísané.“ Z uvedeného teda vyplýva, že iba samotná skutočnosť, že zmluvné strany v danom prípade podpísali iba lícnu stranu úverovej zmluvy a Všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli na lícnej strane vyhlásené za neoddeliteľnú súčasť zmluvy, nie sú potom stranami podpísané, nespôsobuje neplatnosť dojednaní obsiahnutých vo Všeobecných obchodných podmienkach. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalobkyňa za to, že žalovaní vyjadrili podpisom Zmluvy aj súhlas s Obchodnými podmienkami a preto treba považovať daný odvolací dôvod za nedôvodný. V nadväznosti na uvedené tvrdenia má za to, že prvostupňový súd sa v napadnutom rozsudku žalovanými správne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré počas konania na súde prvého stupňa vyšli najavo. Žalobkyňa má za to, že rozhodnutie súdu, proti ktorému podali žalovaní odvolanie, je správne a vychádza zo súdom zisteného skutkového stavu a všetkých potrebných a relevantných dôkazov.

4. Ďalšie podania strán už v odvolacom konaní neboli doručené.

5. O odvolaní žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610 rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom z 26.8.2020 pod č. k. 26Co/155/2019-670 tak, že: I. rozsudok súdu prvej inštancie sa v odvolaní napadnutých výrokoch II., III. a V. potvrdzuje; II. žalovaní 2/ a 3/ sú povinní nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Vo vzťahu k námietkam žalovaných 2/ a 3/ odvolací súd v odôvodnení rozsudku poukázal, že z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že sami žalovaní 2/ a 3/ požiadali žalobkyňu o poskytnutie úveru spolu so žalovanou 1/ na úhradu kúpnej ceny bytu, ktorý podľa kúpnej zmluvy mala nadobudnúť do svojho výlučného vlastníctva žalovaná 1/, ktorý úver im bol na základe ich žiadosti žalobkyňou aj poskytnutý. Pokiaľ teda žalovaní 2/ a 3/ žiadali žalobkyňu o poskytnutie úveru a táto sa rozhodla ich žiadosti vyhovieť, oprávnené ich v úverovej zmluve označila ako dlžníkov, teda osoby povinné veriteľovi úverové prostriedky spolu s dohodnutým úrokom vrátiť. Žalobkyňa neposkytovala žalovaným úver proti ich vôli, respektíve v rozpore s ich vôľou, ale na základe ich vôle vyjadrenej v ich písomnej žiadosti. Takýto právny úkon je potrebné považovať za súladný s platným právom a dobrými mravmi a niet dôvodu, pre ktorý by tomu malo byť inak. K námietke žalovaných, že im nebolo umožnené oboznámiť sa so znením všeobecných obchodných podmienok a obchodných podmienok poukázal na to, že v článku I. zmluvy je výslovne uvedené, že tieto sú súčasťou zmluvy a dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje a vyhlasuje, že prevzal tieto podmienky a oboznámil sa s ich obsahom. Žalovaní vyjadrili podpisom zmluvy aj súhlas s obchodnými podmienkami, pričom skutočnosť, že sa s týmito obchodnými podmienkami prípadne reálne neoboznámili nemožno klásť za vinu žalobkyni. Vo vzťahu k tvrdeniam žalovaných, že postup žalovanej napĺňa definíciu nekalej obchodnej praktiky poukázal, že zo žiadneho ustanovenia právnych predpisov nemožno vyvodit' povinnosť veriteľa chrániť záujmy (spolu)dlžníkov medzi sebou. Ani v spotrebiteľských vzťahoch veriteľ nie je povinný postupovať tak, aby chránil záujmy dlžníkov pred svojimi vlastnými záujmami. Z § 53 O.z. a § 5 a § 7 ZoOS vyplýva len to, že v procese uzatvárania zmluvy a pri formulácii zmluvných podmienok nesmie konať netransparentne voči dlžníkom. Za takéto konanie však nemožno považovať samotnú okolnosť, že veriteľ chráni svoje záujmy zodpovedajúcim zabezpečením, ktoré nahradí prípadnú chýbajúcu bonitu dlžníka. Zo zisteného skutkového stavu nevyplýva žiadne také konanie žalobkyne, ktorým by zľahčovala majetkovú situáciu žalovanej 1/ voči žalovaným 2/ a 3/. Napokon, z výpovede samotnej žalovanej 2/, ku ktorej sa pripojil žalovaný 3/ celkom zreteľne vyplýva, že sama žalovaná 1/ ich požiadala o „ručenie“ práve preto, že má nízky príjem a úver by jej nedali, teda si boli vedomí toho, že do úverového vzťahu so žalobkyňou vstupujú práve preto, že žalovaná 1/ nemá dostatočný príjem (dostatočnú bonitu) na to, aby získala úver. Vo vzťahu k výpovedi svedka odvolací súd uviedol, že tento pred súdom vypovedal v súvislosti s poskytovaním úverov žalobkyňou len vo všeobecnej rovine a z jeho výpovede nebolo možné dospieť k záveru, že žalovaným 2/ a 3/ povedal, že úver má splácať výlučne žalovaná 1/. Svedok nebol oprávnený ukladať žalovaným žiadne

práva ani povinnosti a práva a povinnosti im vyplývali z písomne uzatvorenej úverovej zmluvy, ktorú uzatvárali žalovaní so žalobkyňou. Odvolací súd poukázal tiež na to, že pokiaľ žalovaných 2/ a 3/ uviedla do omylu žalobkyňa 1/ ohľadom jej schopnosti úver splácať, títo si môžu vyvodit' zodpovednosť voči nej, avšak nie voči veriteľovi. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej k námietkam žalovaných uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že žalovaní 2/ a 3/ vo vzťahu k žalobkyňi neprejavili vôľu vystupovať v právnom vzťahu ako ručiteľia, ale prejavili vôľu vystupovať ako dlžníci a na základe takto prejavenej vôle žalobkyňa s nimi aj uzatvorila zmluvu. Pokiaľ aj žalovaní 2/ a 3/ boli v omyle, že do banky idú podpísať prevzatie ručiteľského záväzku, lebo im to povedala žalovaná 1/ a podpísali určitú a zrozumiteľnú žiadosť o úver a následne aj určitú a zrozumiteľnú úverovú zmluvu vyhotovenú na základe takejto ich žiadosti (kde jednoznačne v oboch prípadoch vystupujú ako dlžníci) len ich prípadný vnútorný omyl vyvolaný žalovanou 1/, že podpisujú listiny sledujúce vznik ich ručiteľského záväzku nemá bez ďalšieho za následok neplatnosť zmluvy uzatvorenej so žalobkyňou. Žalovaní boli po čerpaní úveru v postavení solidárnych dlžníkov a v takomto prípade veriteľ má právo požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a pokiaľ sa aj rozhodol požadovať plnenie solidárneho záväzku najskôr od žalovanej 1/ neznamená to, že konal tak, ako by žalovaní 2/ a 3/ prevzali len ručiteľský záväzok. Obdobne pre existenciu vzniku spoludlžníckeho záväzku žalovaných 2/ a 3/ založeného úverovou zmluvou bolo právne irelevantné, či žalobkyňa viedla úverový účet len na žalovanú 1/. Z vykonaného dokazovania jasne vyplýva, že žalovaným bola zmluva o úvere predložená zo strany svedka, bola im predčítaná a bola im na požiadanie vysvetlená. Žiaden zo žalovaných 2/ a 3/ sa pritom nemohol domnievať, že v zmluve nie je spoludlžníkom, prípadne, že by v nej bol ručiteľom. Už na prvý pohľad je z písomného vyhotovenia zmluvy zrejmé, že postavenie žalovaných v tejto zmluve má byť postavením dlžníkov a nie iné, a táto okolnosť musí byť zrejماً každému, kto je schopný čítať, preto ich podpis pod touto listinou treba vykladať ako prejav ich vôle stať sa dlžníkmi. Parciálne skutkové zistenia súdu prvej inštancie nedávajú ani podklad pre prípadný záver, že by išlo o zmluvnú podmienku „skrytú“ medzi iné obsahovo nesúvisiace ustanovenia zmluvy, prípadne že by žalobkyňa svojím postupom konala nedobromyseľne, keď žalovaných uviedla do písomnej zmluvy ako spoludlžníkov (ako to v podstate tvrdia žalovaní). Nie je totiž zrejmé, z čoho mohla žalobkyňa usudzovať opačnú vôľu žalovaných 2/ a 3/. Okrem toho títo žalovaní podľa vlastných výpovedí text zmluvy nečítali, hoci im bol predložený, a nemali žiadne otázky k jeho obsahu, preto treba vychádzať z toho, že žalovaní 2/ a 3/ svojimi podpismi pod listinou zmluvy o poskytnutí úveru ako dlžníci prejavili vôľu stať sa dlžníkmi žalobkyne. Pracovník banky sa nemal odkiaľ dozvedieť o vnútornom omyle žalovaných a z dokazovania vyplynulo, že on sám tento prípadný omyl nevyvolal. Práve naopak, z dokazovania vyplynulo, že žalovaní 2/ a 3/ nepožadovali nad rámec poskytnutých im informácií ďalšie informácie o povahe služby. Žalovaní 2/ a 3/ pred súdom uviedli, že úverovú zmluvu nečítali, lebo dôverovali pracovníkovi banky. Žalovaná 2/ si myslela, že za úver ručí, ale nevedela uviesť čo to znamená. Je preto otázne, aké boli jej očakávania, ale podstatným je to, že v banke jej nikto nepovedal, že ručí za úver. Povedala jej to údajne len jej sestra. Žalovaný 3/ uviedol, že im bola zmluva predložená s vysvetlením a vedel, že sa jedná o úver žalovanej 1/, teda čerpaný je za účelom získania finančnej hotovosti potrebnej na zaplatenie kúpnej ceny bytu, ktorý kupovala žalovaná 1/ a jeho rekonštrukciu. Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci z dokazovania vyplynulo, že v prípade práva žalovaných na čerpanie úverových prostriedkov od žalobkyne išlo o solidárnu pohľadávku žalovaných 1/, 2/ a 3/ z úverovej zmluvy a nie o pohľadávku delenú ako tvrdili žalovaní. Odvolací súd uviedol, že článok VI. ods. 7 obchodných podmienok žalobkyne nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože, ako poukázal, zo žiadneho ustanovenia Obch.z. o zmluve o úvere nemožno vyvodit', že by dlžníkom zo zmluvy o úvere mohla byť len tá istá osoba, ktorej boli finančné prostriedky podľa tejto zmluvy vyplatené. Navyše, ako poukázal, v prerokúvanej veci skutkové zistenia nedávajú žiaden podklad pre záver, že by žalobkyňa akýmkoľvek spôsobom zľahčovala existujúce skutočnosti s cieľom získať žalovaných ako spoludlžníkov. Viazanosti žalovaných ako spoludlžníkov tak neprekáža okolnosť, že beneficiantom úveru mala byť len žalovaná 1/.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 2/ a 3/ (ďalej len „dovolateľa“) dovolanie, uviedli, že pri uzatváraní úverovej zmluvy boli informovaní, že budú žalovanej 1/ ručiť za poskytnutie úveru, a že žalobkyňa s nimi nikdy nejednala ako so skutočnými dlžníkmi, čo v konaní preukazovali rozsiahlou argumentáciou. Namietali, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa nevyjadriло relevantným spôsobom k nim vznesenej argumentácii a rovnako, že odvolací súd vyjadrenia dovolateľov nehodnotil ako celok. Rozsudok odvolacieho súdu považovali za vnútorne rozporný a zmätočný. Odvolací súd neustálil, akým právnym režimom sa má právny vzťah medzi nimi a žalobkyňou riadiť a tiež nemal zohľadniť obsah svedeckej výpovede svedka B., preto rozhodnutie odvolacieho súdu považovali za nedostatočne odôvodnené. Trvali na tom, že výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie z 1. októbra

2019 č. k. 2C/216/2014-610 obsahovo nenadväzuje na výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie z 10. novembra 2016 č. k. 2C/216/2014-267 a poukazovali na vzájomnú rozpornosť týchto výrokov, v dôsledku čoho má byť aj rozsudok súdu prvej inštancie z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610 zmätočný a nezrozumiteľný. Dovolatelia ďalej namietali, že zmluvu o poskytnutí úveru je potrebné považovať za neplatnú v zmysle § 39 O.z. pre obchádzanie zákona a pre rozpor s dobrými mravmi. Všetky listiny, ktoré podpisovali, pripravila vopred žalobkyňa a nemali žiadnu možnosť ovplyvniť ich obsah a zo strany žalobkyne im boli poskytnuté neúplné, nepresné a nejasné informácie, na základe čoho majú za to, že vo vzťahu k nim došlo zo strany žalobkyne ku klamaniu spotrebiteľa, a toto konanie ZoOS zakazuje. Neplatnosť úverovej zmluvy je podľa nich o. i. daná aj nedovolenosťou tohto právneho úkonu v nadväznosti na klamanie spotrebiteľa. Zo strany odvolacieho súdu malo dôjsť k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď vec vyhodnotil tak, že zo strany žalobkyne nedošlo ku klamaniu spotrebiteľa v zmysle ZoOS, a teda ani nie je naplnený dôvod neplatnosti právneho úkonu. Správne mala byť vec posúdená tak, že k obchádzaniu zákona, resp. ku klamaniu spotrebiteľa došlo, v dôsledku ktorého je zmluva o poskytnutí úveru neplatná. Mali za to, že ide o právnu otázku, ktorá doteraz nebola riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, čím je daná prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolatelia mali za to, že zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď v spojení s čl. 6 a čl. 8 CSP mala byť žalobkyňa zaťažená bremenom tvrdenia a dôkazným bremenom za účelom preukázania, že v konkrétnom prípade postupoval pracovník banky inak, než bola jeho bežná prax. Mali zároveň za to, že ide o otázku, ktorú vo svojej rozhodovacej praxi dovolací súd doposiaľ neriešil. Dovolatelia v dovolaní poukazovali, že zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď neakceptoval, že pokyny zo strany pracovníka banky sa mali stať súčasťou úverovej zmluvy, resp. súčasťou právneho vzťahu žalovaných so žalobkyňou. Poukázali, že otázka, či aj informácie poskytnuté ústne pracovníkom banky spotrebiteľovi, ktoré sú v rozpore s písomným vyhotovením zmluvy, môže byť súčasťou zmluvy, resp. má vplyv na práva a povinnosti dlžníkov, doposiaľ nebola riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, konkrétne od rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 87/2017, keď uviedol, že vec sa má posúdiť podľa § 266 Obch.z., ako aj od rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 226/2009, na ktorého obsah neprihliadol. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci malo zo strany odvolacieho súdu dôjsť aj odkazom odvolacieho súdu na právne závery plynúce z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 89/2011, pretože bezvýhradným akceptovaním právneho názoru, na ktorý odvolací súd odkázal, by došlo k úplnému popretiu právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa. Dovolatelia ďalej uviedli, že zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci aj tým, že tento na vec neaplikoval čl. IV. bod 2. a 4. Zmluvy o poskytnutí úveru, a neposúdil vec tak, že o úver boli oprávnení žiadať len žalovaní 1/, 2/ a 3/ spoločne vystupujúci v zmluve o poskytnutí úveru ako „Dlžník“, pričom majú za to, že uvedená právna otázka predstavuje otázku, ktorá doposiaľ nebola riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Odvolací mal ďalej nesprávne právne posúdiť vec, keď v bode 15.1 a 15.2 odôvodnenia na vec vôbec neaplikoval ZoOS. Dovolatelia poukazovali, že v rozhodovacej praxi nie je riešená ani otázka, či je možné povinnosti predávajúceho stanovené v ustanovení § 5, § 7 a § 11 ZoOS podmieniť tým, že je potrebné, aby sa spotrebiteľ na konkrétnu vlastnosť spýtal. Rovnako mali za to, že v rozhodovacej praxi NS SR nie je doposiaľ ani odpoveď na právnu otázku, či informácie poskytnuté pracovníkom banky v tom smere, že iba jeden z viacerých dlžníkov je povinný úver splácať, pričom táto informácia je v rozpore s písomným obsahom zmluvy, s ohľadom na postavenie dlžníkov ako spotrebiteľov. Dovolatelia poukazovali, že odvolací súd vôbec neaplikoval ust. § 53 O.z. a nevyhodnotil, či vyhlásenie v úverovej zmluve, že jej podpisom sa dlžník oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami a tieto prevzal je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podané dovolanie preto odôvodnili aj ďalšími otázkami, ktoré v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu dosiaľ nemali byť riešené, a síce či veriteľom vopred pripravené vyhlásenie spotrebiteľa - dlžníka v tom smere, že podpisom zmluvy sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami a tieto prevzal, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku; či veriteľom vopred pripravené vyhlásenie v tom smere, že podpisom zmluvy sa spotrebiteľ - dlžník oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami a tieto prevzal, samo osebe preukazuje splnenie podmienok v zmysle § 273 ods. 1 Obch.z. za situácie, kedy dlžník oboznámenie sa so všeobecnými obchodnými podmienkami a ich prevzatie výslovne popiera. V závere dovolania uviedli, že s odkazom na závery rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 87/2017 majú za to, že v prejednávanej veci sa má aplikovať ust. § 54 ods. 2 O.z. v prípade, ak by zmluva o poskytnutí úveru bola vyhodnotená ako platná a poukazujú, že ide o otázku, ktorá doteraz v rozhodovacej praxi NS SR riešená nebola. Dovolatelia navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaných 2/ a 3/ (doručenom po uplynutí lehoty určenej na vyjadrenie) uviedla, že dovolanie žalovaných 2/ a 3/ považuje za nedôvodné, nespĺňajúce zákonom vyžadované podstatné náležitosti. Žiadala, aby dovolací súd dovolanie odmietol z dôvodu, že nie je odôvodnené prípusnými dovolacími dôvodmi.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28.11.2022 č. k. 2Cdo/330/2020-755 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26.8.2020 sp. zn. 26Co/155/2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil, že dovolatelia vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP opierajú o to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné (nepreskúmateľnosť rozhodnutia) a arbitrárne, keď odvolací súd na základe vykonaného dokazovania nesprávne zistil skutkový stav tým, že nezohľadnil obsah svedeckej výpovede a dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu, na základe čoho sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevyjadril relevantným spôsobom k nimi vznesenej odvolacej argumentácii. Vo vzťahu k uplatnenej námietke nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uviedol, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V preskúmanom prípade rozsudok súdu prvej inštancie (druhý v poradí) navyše obsahovo nadväzuje aj na zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaných 2/ a 3/ na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania dovolateľov, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán sporu, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaných 2/ a 3/ (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 8.1 až 20.), ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 9. až 73.), nevyplýva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP). Dovolateľmi nedôvodne namietaná vada zmätočnosti ohľadne vzájomnej rozpornosti výrokov II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610 s výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie z 10. novembra 2016 č. k. 2C/216/2014-267 nezakladá záver, že bolo porušené ich právo na spravodlivý proces. Dovolací súd považoval za potrebné nad rámec vyššie uvedeného poukázať na skutočnosť, že dovolatelia v prvom rade neuviedli, v čom spočíva rozpornosť výrokov, ako ani podstata ich odvolacej a dovolacej argumentácie, na ktorú sa dovolávajú. Takto nedostatočne formulovaný a odôvodňovaný argument, či námietka strany sporu, nemôže zakladať nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože z dovolania nie je zrejmé, aký procesný postup odvolacieho súdu sa napáda. Pokiaľ dovolatelia ešte v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610 namietali, že žalovanej 1/ nebola uložená povinnosť zaplatiť 20.244,13 eur ani povinnosť zaplatiť predmetnú sumu v splátkach vo výške 600 eur, len vo výške 230 eur, dovolací súd uvádza, že právny záver súdu prvej inštancie premietnutý do výrokov II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610, potvrdený odvolacím súdom, je správny a súladný s podstatou solidárneho vzťahu medzi dlžníkmi - žalovanými. Súdmi nižších inštancií správne poukázali aj na konštantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vo vzťahu k procesnému postaveniu solidárnych pasívne vecne legitimovaných subjektov (k tomu pozri napr. sp. zn. 4 Cdo 203/2005, 6 Cdo 544/2015, 5 Cdo 1/2018, 5 Cdo 191/2019). Pokiaľ dovolatelia namietali, že odvolací súd neustálil, akým právnym režimom sa má právny vzťah medzi nimi a žalobkyňou riadiť, dovolací súd aj túto námietku dovolateľov posúdil ako nedôvodnú. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že záver o tom, akým právnym režimom sa má právny vzťah medzi sporovými stranami riadiť, vyplýva už z uznesenia odvolacieho súdu sp. zn. 26Co/16/2017 z 30. januára 2018, v ktorom

odvolací súd v bode 24. ustálil, že: „Zmluva o úvere a jej účinky sa budú spravovať Obchodným zákonníkom účinným k 7. novembru 2011 (t. j. ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere - pozn. dovolacieho súdu) a až od 1. apríla 2015 sa upraví tak, že sa naďalej budú spravovať O.z. Vzhľadom na to treba na výklad tejto zmluvy použiť ustanovenia § 266 Obch.z., ktoré sú inak vo svojej podstate podobné s výkladovými pravidlami § 35 O.z.“ Tento záver následne prebral súd prvej inštancie v bode 57. rozsudku z 1. októbra 2019 č. k. 2C/216/2014-610 (§ 391 ods. 2 CSP), ktorý právny názor následne odvolací súd v napadnutom rozsudku potvrdil. Dovolací súd na tomto mieste opätovne pripomína, že jednotlivé rozhodnutia súdov nižších inštancií tvoria organický celok a je ich potrebné posudzovať vo vzájomnej súvislosti. Dovolací súd považuje za potrebné nad rámec vyššie uvedeného poukázať, že odvolací súd v bode 14.1 odôvodnenia napadnutého rozsudku jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo predmetnú zmluvu o úvere posúdil ako platnú aj vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/. Pokiaľ dovolatelia namietali, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil podstatu ich odvolacej argumentácie, dovolací súd poukázal, že podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu nie je povinnosťou odvolacieho súdu vždy dopodrobna reagovať úplne na všetky námietky odvolania. Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Odvolací súd sa s námietkou žalovaných 2/ a 3/ o tom, že zo strany žalobkyne malo dôjsť k nekalej obchodnej praktike dostatočne vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, len samotná skutočnosť, že dovolatelia sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Rovnaký záver je potrebné zaujať aj vo vzťahu k námietke dovolateľov, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil podstatu ich argumentácie o tom, že ich uvedením v zmluve ako dlžníkov došlo k výraznému zhoršeniu postavenia žalovaných 2/ a 3/ v prospech žalobkyne. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaní 2/ a 3/ uvádzali v dovolaní o zmaťovosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože uvedené nezistil. Pokiaľ dovolatelia v dovolaní namietali, že odvolací súd nezohľadnil obsah svedeckej výpovede, a že závery odvolacieho súdu nevychádzajú z takto vykonaného dokazovania, dovolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, podľa ktorej je ustálený názor, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020). Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmaťovosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil. Dovolací súd bol toho názoru, že doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové i právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím). V súdenom spore dovolací súd nezistil v postupe súdov nižších inštancií pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia predstavujúce porušenie práva žalovaných 2/ a 3/ na spravodlivé súdne konanie. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že žalovaní 2/ a 3/ neopodstatnene namietali nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie ich procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaných 2/ a 3/ v tejto časti posúdil ako nedôvodné.

Ďalej dôvodil, že dovolatelia boli názoru, že na výklad zmluvy o úvere uzatvorenej medzi nimi a žalobkyňou 7.11.2011 je vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy potrebné aplikovať ustanovenia O.z.. Poukázali na rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 87/2017, v zmysle ktorého je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z. a nie v Obch.z. Odvolací súd sa podľa dovolateľov odklonil od uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že vec sa má posúdiť okrem iného podľa § 266 Obch.z. Predmetnou otázkou t. j. aplikáciou O.z. v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva na právne inštitúty vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa už dovolací súd zaoberal v dovolateľmi označenom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 87/2017, ktoré treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V zmysle uvedeného rozhodnutia je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z., a nie v Obch.z.. Ak odvolací súd v uznesení z 30. januára 2018 sp. zn. 26Co/16/2017 v bode 24. ustálil, že: „Zmluva o úvere a jej účinky sa budú spravovať Obchodným zákonníkom účinným k 7. novembru 2011 (t. j. ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere - pozn. dovolacieho súdu) a až od 1. apríla 2015 sa upravujú tak, že sa naďalej budú spravovať O.z. Vzhľadom na to treba na výklad tejto zmluvy použiť ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka, ktoré sú inak vo svojej podstate podobné s výkladovými pravidlami § 35 OZ.“, a ak tento záver následne prebral súd prvej inštancie v bode 57. rozsudku č. k. 2C/216/2014-610 z 1. októbra 2019 (§ 391 ods. 2 CSP), ktorý právny názor následne odvolací súd v napadnutom rozsudku potvrdil, dovolací súd konštatuje, že došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Dovolací súd poukázal na to, že názor odvolacieho súdu (vyjadrený v bode 24. uznesenia sp. zn. 26Co/16/2017 z 30.1.2018) spočívajúci v tom, že ustanovenia O.z. na ochranu spotrebiteľa nie je možné aplikovať retroaktívne tým spôsobom, že ich zavedením do právneho poriadku sa následne spätne upravujú, t. j. zmenia alebo zrušia účinky právneho úkonu, ktoré nastali v čase jeho urobienia, nie je akceptovateľný. Aj napriek skutočnosti, že podľa ust. § 52 ods. 2 O.z. v znení účinnom 7. novembra 2011 (t. j. ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere - pozn. dovolacieho súdu) platilo, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Novelou O.z. (t. j. zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov) účinnou od 1.4.2015 bola do ustanovenia § 52 ods. 2 O.z. doplnená tretia veta, v zmysle ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia O.z., aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe NS SR na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom a boli uzavreté pred účinnosťou novelizovaného znenia § 52 ods. 2 tretia veta O.z., sa má prednostne použiť právny režim O.z. a nie Obch.z. Na potvrdenie správnosti uvedenej úvahy nemá norma § 52 ods. 2 tretia veta O.z. prechodné ustanovenia. To znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 2 Cdo 153/2017). Identické právne závery uvedené vyššie, zaujal NS SR aj v skutkovo a právne obdobných veciach, o. i. aj v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 87/2017, na ktorý poukazujú dovolatelia (pozri napr. rozsudky sp. zn. 3 MCdo 14/2014, 8 MCdo 13/2014, 4 MCdo 17/2014, 3 Cdo 87/2017 alebo uznesenie sp. zn. 2 Obdo 5/2019). Uvedený odklon odvolacieho súdu od právnych záverov zodpovedajúcich ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu zakladá prípustnosť dovolania žalovaných 2/ a 3/ v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Zároveň je však tiež dôvodom pre záver dovolacieho súdu, podľa ktorého žalovaní 2/ a 3/ dôvodne namietajú, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

9. Odvolací súd preto prejednal vec znovu, vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), s výnimkou odvolania proti IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu voči žalovanej 1/ (v ktorej časti bolo odvolanie odmietnuté, viď nižšie) bolo odvolanie

podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel (súc viazaný názorom dovolacieho súdu) k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v účinne napadnutej časti (II., III., V., VI. a VII. výrok) je vo výroku vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie zostala (po rozhodnutí vo veci uznesením Krajského súdu v Trnave z 30.1.2018 č. k. 26Co/16/2017-333) žaloba

- o uloženie povinnosti žalovanej 1/, žalovanej 2/ a žalovanému 3/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku sumu vo výške 7.099,94 eur, riadny úrok vo výške 5,90% p.a. zo sumy 22.656,53 eur od 16.4.2014 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 8,25% p.a. zo sumy 4.934,40 eur od 16.4.2014 do zaplataenia, titulom nároku veriteľa voči dlžníkom na vrátenie úveru s príslušenstvom, poskytnutého dlžníkom na základe Zmluvy o poskytnutí úveru č. 219154 zo 7.11.2011;

- o uloženie povinnosti žalovanej 2/ a žalovanému 3/ spoločne a nerozdielne žalobkyni zaplatiť v lehote do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku sumu vo výške 20.344,13 eur a úrok z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do zaplataenia, s tým, že žalovaná 2/ žalovaný 3/ sú ich povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016.

Súd prvej inštancie I. konanie v časti o zaplataenie sumy 100 eur voči žalovanej 1/, žalovanej 2/ a žalovanému 3/ zastavil; II. žalovanej 2/ a žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 20.244,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 20.344,13 eur od 16.4.2014 do 9.5.2019 a zo sumy 20.244,13 eur od 10.5.2019 do zaplataenia, a to všetko v splátkach spolu vo výške 600 eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplataení jednej z nich; III. žalovanej 2/ a žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku II. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016; IV. vo zvyšku žalobu zamietol; V. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v prvom stupni proti žalovanej 1/, žalovanej 2/ a žalovanému 3/ v rozsahu 47,56 %; s tým, že VI. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; napokon rozhodol, že VII. žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Predmetom tohto odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu súdu prvej inštancie a (v poradí druhého) rozsudku súdu prvej inštancie. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah podaného odvolania a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovaných 2/ a 3/ bolo posúdiť, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (postupom, keď nezastavil konanie na základe čiastočného späťvzatia žaloby voči žalovanej 1/ žalobkyňou na pojednávani dňa 6.9.2018), či na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (o platnosti úverovej zmluvy vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ a rozsahu dôvodnosti pohľadávky žalobkyne) a nakoniec či vec správne právne posúdil a dospel k správne záveru o povinnosti žalovaných 2/ a 3/ zaplatiť žalobkyni pohľadávku v rozsahu špecifikovanom vo výroku II. rozsudku a to spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/ tak, ako ich k tejto povinnosti zaviazal výrokom III. rozsudku) a nakoniec aj k správne záveru o nároku žalobkyne na náhradu trov prvoinštančného konania (výrok V. a VI. rozsudku) a rozhodnutiu o nároku na náhradu trov prvého odvolacieho konania (výrok VII. rozsudku).

Podľa § 387 ods. 1 a 3 CSP: (1) Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. (3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

Odvolaací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu a rozhodnutia, nemohol sa však stotožniť v celom rozsahu s odôvodnením tentoraz napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, a to s poukazom na jeho viazanosť názorom dovolacieho súdu v predmetnom spore. Bol tu i nesúhlas žalovanej 2/ a žalovaného 3/ s argumentáciou súdu prvej inštancie, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa s tzv. odvolacími námietkami a podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa nevysporiadal súd prvej inštancie, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

11. Podľa § 145 ods. 1 a 3 CSP: (1) Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. (2) Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. (3) Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Okrem objektívnej prípustnosti odvolania (t. j. existencia rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie), musí existovať aj subjektívna prípustnosť odvolania. Tzn. že odvolanie musí podať tá strana, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie (§ 359 CSP), resp. ten subjekt, ktorý má právo podať odvolanie (§ 360 a § 361 CSP). Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru o oboch stránkach jeho prípustnosti (tak objektívnej ako aj subjektívnej).

Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou dovolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech. Podľa § 386 odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

Odvolatelia v odvolaní namietali nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, znemožňujúci žalovaným 2/ a 3/, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (a to nerozhodnutím o čiastočnom späťvzati žaloby voči žalovanej 1/ žalobkyňou na pojednávaní dňa 6.9.2018/nezastavením konania v súlade s čiastočným späťvzatím žalobkyne na pojednávaní dňa 6.9.2018), k tejto námietke odvolací súd uvádza, že tento je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak strane bol postupom súdu znemožnený prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo sna nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Po späťvzati žaloby súd konanie zastaví, ak tomu nebránia okolnosti podľa § 146 CSP. Tieto je súd povinný skúmať aj v prípade čiastočného späťvzatia žaloby. Ak sú vo vzťahu k čiastočnému späťvzatiu žaloby dané zákonné dôvody, pre ktoré súd konanie nezastaví, pokračuje v konaní ďalej a o neprípustnosti čiastočného späťvzatia žaloby rozhodne až v rozhodnutí vo veci samej. Ak sú splnené podmienky na zastavenie časti konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby, súd konanie v príslušnej časti zastaví. Aj v tomto prípade však platí, že výrok o čiastočnom zastavení konania bude až súčasťou rozhodnutia vo veci samej.

Zo Zápisnice o pojednávaní dňa 6.9.2018 vyplýva, že na tomto pojednávaní došlo zo strany žalobkyne k čiastočnému späťvzatiu žaloby voči žalovanej 1/ - v časti o zaplatenie sumy 7.228,94 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie na tomto pojednávaní nerozhodol o čiastočnom zastavení konania na základe tohto čiastočného späťvzatia žaloby voči žalovanej 1/, avšak jeho postup je potrebné považovať za správny, nakoľko ako už bolo vyššie uvedené o zastavení konania alebo neprípustnosti čiastočného späťvzatia žaloby mal rozhodnúť až v rozhodnutí vo veci samej (§ 145 ods. 2 veta druhá CSP). Námietka nesprávneho procesného postupu by preto nemohla obstáť. Je pravdou, že súd prvej inštancie o čiastočnom zastavení konania na základe uvedeného čiastočného späťvzatia žaloby voči žalovanej 1/, respektíve o neprípustnosti čiastočného späťvzatia žaloby voči žalovanej 1/, nerozhodol ani v konečnom rozhodnutí, v ktorom rozhodol o žalobe tak ako keby ani k čiastočnému späťvzatiu žaloby na pojednávaní dňa 6.9.2018 nedošlo a i v časti, v ktorej bola žaloba vzatá späť na pojednávaní dňa 6.9.2018, žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zvyškové zamietnutie žaloby skončovalo aj vybavenie návrhu na zastavenie konania pre čiastočné späťvzatie žaloby voči žalovanej 1/ na pojednávaní dňa

6.9.2018, preto nie je pravdou, že by súd o tejto časti žaloby doposiaľ nerozhodol, ako to nedôvodne namietali žalovaní 2/ a 3/. Súd prvej inštancie o tejto časti žaloby rozhodol, ale inak ako zastavením konania. Podstatným však je to, že voči zvyškovému zamietnutiu žaloby (voči IV. výroku rozsudku) odvolanie žalobkyňa (ako jediná osoba oprávnená podať odvolanie) nepodala. Žalovaných 2/ a 3/ nemožno v žiadnom prípade považovať za osoby oprávnené podať odvolanie voči IV. výroku rozsudku v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu voči žalovanej 1/ (o zaplatenie sumy 7.228,94 eur s príslušenstvom) v zmysle ustanovenia § 359 CSP, nakoľko takéto rozhodnutie nebolo v neprospech žalovaných 2/ a 3/, svojim obsahom ich neznevýhodňuje - nezužuje ich práva ani nerozširuje ich povinnosti a žalovaným 2/ a 3/ z neho nevznikla ani len nepatrná ujma na ich právach. Žalovaní 2/ a 3/ neboli poškodení ani výrokom o náhrade trov konania, nakoľko žaloba v tejto časti bola zamietnutá, čo bolo považované za ich úspech v konaní tak, ako by to bolo aj v prípade, ak by konanie v tejto časti bolo zastavené pre späťvzatie žaloby žalobkyňou, teda zavinením žalobkyne.

Odvolačný súd preto podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol odvolanie žalovanej 2/ a žalovaného 3/ voči IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti zvyškovo zamietajúcej žalobu voči žalovanej 1/ (o zaplatenie sumy 7.228,94 eur s príslušenstvom), ako podané neoprávnenou osobou (postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario bez pojednávania).

12. Odvolatelia ďalej v odvolaní namietali, že žalovanej 3/ (poznámka odvolacieho súdu – odvolatelia zjavne mali na mysli žalovanú 1/) nebola uložená povinnosť zaplatiť sumu 20.244,13 eur, ani povinnosť zaplatiť sumu 20.244,13 eur v splátkach vo výške 600 eur, ale len vo výške 230 eur, výrok rozsudku je nezrozumiteľný a zmätočný. Odvolatelia neuviedli v čom konkrétne spočíva rozpornosť výrokov ani podstata ich odvolacej argumentácie v tomto smere, nie je zrejmé z akého dôvodu považujú odvolatelia tieto výroky za nezrozumiteľné a zmätočné. Odvolačný súd považuje tieto dva výroky rozsudku súdu prvej inštancie za jasné a zrozumiteľné. V konaniach, v ktorých žaloba smeruje voči viac ako jednému žalovanému, ktorým má byť uložená povinnosť splniť peňažný nárok spoločne a nerozdielne s aspoň jedným ďalším žalovaným ide o pasívnu solidaritu upravenú v ustanovení § 511 O.z., ktorá vychádza zo zásady, že každý zo spoločných dlžníkov je povinný platiť celý dlh a všetci dlhujú iba raz. Spoločným znakom solidárnych záväzkov je, že jednotlivé solidárne povinnosti sú samostatné, ale sú vzájomne spojené s identitou predmetu záväzku. Táto samostatnosť záväzkov sa prejavuje najmä v tom, že platnosť obligačného záväzku sa skúma samostatne vo vzťahu ku každému solidárnemu dlžníkovi, splatnosť a miesto plnenia záväzku môže byť u každého solidárneho dlžníka iná, veriteľ môže jednému zo solidárnych dlžníkov záväzok odpustiť, u ostatných dlžníkov na plnení zotrvať a pod. K otázke charakteru spoločenstva medzi solidárne zaviazanými dlžníkmi už NS SR zaujal stanovisko, keď napríklad v rozhodnutí spis. zn. 4Cdo/203/2005 uviedol, že žalovaní solidárni dlžníci sú zásadne samostatnými a nie nerozlučnými spoločníkmi v konaní. Vysvetlil, že právny základ záväzku každého z nich a prípadné námietky proti nemu môžu byť u každého spoločníka posúdené nezávisle. Samotná povaha solidarity sa vyznačuje mnohosťou právnych vzťahov spätých iba totožnosťou plnenia, či predmetu plnenia. Solidárny záväzok sa ale nemusí vyznačovať totožným obsahom, rôznosť práv a povinností k tomu istému plneniu je tu prípustná. Ak teda ide o samostatné záväzky, ktoré nemusia byť ani obsahovo totožné, potom už táto skutočnosť vylučuje, že by mohlo ísť medzi solidárnymi dlžníkmi o také spoločné práva, aby sa rozsudok musel vzťahovať na všetkých a prípadne aj rovnako. Rozsudok sa nemusí vzťahovať na všetkých žalovaných solidárnych dlžníkov a o nerozlučné spoločenstvo nepôjde tiež preto, že veriteľ si môže zvoliť, či bude o celé plnenie žalovať všetkých alebo len niektorých spoludlžníkov. Z hmotného práva, podľa ktorého je len na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých solidárnych dlžníkov, totiž vyplýva, že pasívne vecne legitimovaný je ktorýkoľvek solidárny dlžník sám osebe. Už z toho, že o založení procesného spoločenstva medzi solidárnymi dlžníkmi rozhoduje iba vôľa veriteľa, vyplýva záver o samostatnosti spoločníkov. Okrem toho, aj keby boli žalovaní všetci solidárni dlžníci, nemusí sa rozsudok vzťahovať na všetkých, lebo každému z nich prislúchajú jeho osobné námietky, ktoré budú posudzované iba vo vzťahu ku nemu samému. Na rozhodnutie sp. zn. 4Cdo/203/2005 nadviazala nasledujúca rozhodovacia činnosť NS SR a názor v ňom uvedený akceptovala (napríklad uznesenia z 26.10.2006 sp. zn. 6Cdo 544/2015, z 29.1.2018 sp. zn. 5Cdo 1/2018, z 12.8.2021 sp. zn. 5Cdo 191/2019). Uvedený názor teda predstavuje v súčasnosti ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. V prípade pasívnej solidarity žalovaných ide teda o samostatné procesné spoločenstvo podľa § 76 CSP. Výrok III. rozsudku vo veci samej v prípade solidárnych dlžníkov správne potom znie: „Žalovaná 2/ a žalovaný 3/ sú povinní zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku II. spoločne a nerozdielne so žalovanou 1/, ktorej bola táto povinnosť uložená Rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/216/2014-267 zo dňa 10.11.2016“. Na základe uvedeného túto odvoláciu námietku nebolo možné považovať za dôvodnú.

13. Odvolacia námietka žalovaných 2/ a 3/, že žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a to s odkazom na nesplnenie podmienky uvedenej v § 565 O.z. (Podľa § 565 O.z. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.), pretože v úverovej zmluve sa nenachádza dohoda účastníkov o možnosti veriteľa pristúpiť k zosplateniu celého úveru, neobstojí, nakoľko tvrdenia žalovaných 2/ a 3/ o neexistencii dohody zmluvných strán o možnosti veriteľa zosplatiť úver nie sú pravdivé. Takáto dohoda je obsiahnutá v článku IX bod 8 Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 219154 zo 7.11.2011, z ktorého je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli, že ak Dlužník poruší svoje povinnosti dohodnuté zmluvou, Podmienkami alebo súvisiacimi zmluvnými dokumentmi, môže Banka v súlade s Podmienkami od Zmluvy odstúpiť či požadovať okamžité splatenie istiny Úveru a Príslušenstva.

14. Pokiaľ žalovaní 2/ a 3/ namietali, že nemali byť dlžníkmi v úverovom vzťahu ale len ručiteľmi, že svedok B. pri svojich výpovediach opakovane uviedol, že ďalší dlžníci slúžili len na zvýšenie bonity, hodnotenia toho 1. žiadateľa, že žalovaní 2/ a 3/ ani nemali reálne záujem o poskytnutie úveru, tento na nich ani nebol evidovaný, že postup žalobkyne, kedy ich uviedla do úverovej zmluvy ako dlžníkov je nutné posúdiť ako neplatný právny úkon podľa § 39 O.z., keďže sa ním obchádzal zákon a je aj v rozpore s dobrými mravmi, že z výpisu z úverového účtu vyplýva, že tento bol vedený len na meno žalovanej 1/, pričom žalovaní 2/ a 3/ nemali k dispozícii svoje zmluvy k úveru, neboli oprávnení sa ani v banke informovať ohľadom stavu splácania úveru a k úhrade boli vyzývaní až vtedy, keď úver nebol splácaný zo strany žalovanej 1/, tak táto námietka podľa odvolacieho súdu taktiež nemôže obstať. Z dokazovania totiž jednoznačne vyplynulo, že sami žalovaní 2/ a 3/ požiadali žalobcu o poskytnutie úveru spolu so žalovanou 1/ na úhradu kúpnej ceny bytu, ktorý podľa kúpnej zmluvy mala nadobudnúť do svojho výlučného vlastníctva žalovaná 1/, ktorý úver im bol na základe ich žiadosti žalobkyňou aj poskytnutý. Pokiaľ teda žalovaní 2/ a 3/ žiadali žalobkyňu o poskytnutie úveru a táto sa rozhodla ich žiadosti vyhovieť, oprávnene ich v úverovej zmluve označila ako dlžníkov, teda osoby povinné veriteľovi úverové prostriedky spolu s dohodnutým úrokom vrátiť. Žalobkyňa teda neposkytovala žalovaným úver proti ich vôli, respektíve v rozpore s ich vôľou, ale na základe ich vôle vyjadrenej v ich písomnej žiadosti. Takýto právny úkon je potrebné považovať za súladný s platným právom a dobrými mravmi a niet dôvodu, pre ktorý by tomu malo byť inak. Rovnako odvolací súd nezdieľa ani názor žalovaných 2/ a 3/, že postup žalobkyne spočívajúci v rozšírení okruhu dlžníkov za účelom zvýšenia bonity napĺňa definíciu nekalej obchodnej praktiky. Už zo samotného § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (aj keď ten sa v prerokúvanej veci neaplikuje) vyplýva povinnosť veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Zo zákona však pre prípad porušenia tejto povinnosti nevyplýva žiaden iný následok než zákaz žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 cit. zák.). Zo žiadneho ustanovenia právnych predpisov nemožno vyvodiť povinnosť veriteľa chrániť záujmy (spolu)dlžníkov medzi sebou. Ani v spotrebiteľských vzťahoch veriteľ nie je povinný postupovať tak, aby chránil záujmy dlžníkov pred svojimi vlastnými záujmami. Z § 53 O.z. a § 5 a § 7 ZoOS vyplýva len to, že v procese uzatvárania zmluvy a pri formulácii zmluvných podmienok nesmie konať netransparentne voči dlžníkom. Za takéto konanie však nemožno považovať samotnú okolnosť, že veriteľ chráni svoje záujmy zodpovedajúcim zabezpečením, ktoré nahradí prípadnú chýbajúcu bonitu dlžníka. Je predovšetkým vecou spoludlžníka (príp. ručiteľa), aby sa zaujímal o majetkovú situáciu dlžníka, za ktorého dlh má (spolu)zodpovedať. Ako už bolo viackrát uvedené, v prerokúvanej veci zo zisteného skutkového stavu nateraz nevyplýva žiadne také konanie žalobkyne, ktorým by zľahčovala majetkovú situáciu žalovanej 1/ voči žalovaným 2/ a 3/. Napokon, z výpovede samotnej žalovanej 2/, ku ktorej sa pripojil žalovaný 3/ (zápisnica o pojednávaní z 31.3.2016), celkom zreteľne vyplýva, že sama žalovaná 1/ ich požiadala o „ručenie“ práve preto, že má nízky príjem a úver by jej nedali (!). Vyjadrenie žalovaných 2/ a 3/ v odvolaní, v ktorom tvrdia, že nemali vedomosť o nedostatku finančných prostriedkov žalovanej 1/, tak odporuje ich vlastnej výpovedi počas konania a odvolací súd ho považuje za účelové. Naopak, z ich výpovede vyplýva, že si boli vedomí toho, že do úverového vzťahu so žalobkyňou vstupujú práve preto, že žalovaná 1/ nemá dostatočný príjem (dostatočnú bonitu) na to, aby získala úver. Nedôvodnou je aj námietka žalovaných 2/ a 3/, že z výpovedí svedka B. je nepochybné, že okrem zmluvy v písomnej podobe bola súčasťou právneho vzťahu aj informácia tohto svedka o tom, že úver má splácať výlučne žalovaná 1/, t. j. osoba, ktorej sa poskytol úver a ktorej sa financovala kúpa nehnuteľnosti, že z vyjadrenia tohto svedka je absolútne nepochybné, že žalovaní 2/ a 3/ reálne neboli dlžníkmi, im neboli uložené žiadne práva ani povinnosti, žalovaní 2/ a 3/ teda boli v uvedenej zmluve ako dlžníci len formálne a reálne žalobca k nim vystupoval len ako k ručiteľom. Práve menovaný svedok totiž pred súdom vypovedal v súvislosti

s poskytovaním úverov žalobkyňou len vo všeobecnosti (všeobecnej rovine) a z jeho výpovede nebolo možné dospieť k záveru že žalovaným 2/ a 3/ uviedol, že úver má splácať výlučne žalovaná 1/. Okrem toho z dokazovania vyplynulo, že svedok nebol oprávnený im ukladať žiadne práva ani povinnosti a práva a povinnosti im vyplývali z písomne uzatvorenej úverovej zmluvy, ktorú uzatvárali žalovaní so žalobkyňou.

15. Rovnako neobstojí ani námietka žalovaných 2/ a 3/ o výraznom zhoršení ich postavenia (uvedením ich v zmluve ako dlžníkov) z dôvodu, že stratili možnosť požadovať od žalovanej 1/ vrátenie celej sumy, ktorú by ako dlžníci za ňu zaplatili, nakoľko spôsob vyrovnania sa dlžníkov navzájom nie je predmetom tohto konania a preto námietky v tomto smere sú pre rozhodnutie v tejto veci právne irelevantné. Ako bolo uvedené aj vyššie, sama skutočnosť, že žalovaná 1/ má nízke príjmy, ktoré nepostačujú na to, aby jej žalobkyňa vyhodnotiac jej bonitu poskytla úver, bola žalovaným 2/ a 3/ známa, nakoľko práve to bol dôvod, prečo žalobkyňa podmienila poskytnutie úveru vznikom spoludlžníckeho záväzku viacerých osôb, ktoré spoločne splňajú podmienku, za ktorej je možné požadovaný úver poskytnúť tak, aby bola zabezpečená jeho návratnosť z príjmov všetkých spoludlžníkov. Pokiaľ žalovaným 2/ a 3/ uviedla do omylu žalobkyňa 1/ ohľadom jej schopnosti úver splácať, títo si môžu vyvodiť zodpovednosť voči nej, avšak nie voči veriteľovi.

16. Odvolatelia namietali nesprávne právne posúdenie veci (výkladu vôle zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy) majúcom za následok nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o platnosti úverovej zmluvy aj vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/, boli názoru, že na výklad zmluvy o úvere uzatvorenej medzi nimi a žalobkyňou dňa 7.11.2011 je vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy potrebné aplikovať ustanovenia O.z. Poukázali na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 87/2017, v zmysle ktorého je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z. a nie v Obch.z., vytkli súdu prvej inštancie, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že vec sa má posúdiť okrem iného podľa § 266 Obch.z.

Vo vzťahu k tvrdenému odklonu odvolací súd (súč viazaný právnym názorom dovolacieho súdu) uvádza, že táto námietka odvolateľov je dôvodná, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi dovolacieho súdu, ktorý zaujal v predmetnej veci stanovisko, že „...aplikáciou O.z. v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva na právne inštitúty vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa už dovolací súd zaoberal v dovolateľmi označenom rozsudku sp. zn. 3 Cdo 87/2017, ktoré treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V zmysle uvedeného rozhodnutia je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z., a nie v Obch.z.. Ak odvolací súd v uznesení z 30. januára 2018 sp. zn. 26Co/16/2017 v bode 24. ustálil, že: „Zmluva o úvere a jej účinky sa budú spravovať Obchodným zákonníkom účinným k 7. novembru 2011 (t. j. ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere - pozn. dovolacieho súdu) a až od 1. apríla 2015 sa upravujú tak, že sa naďalej budú spravovať O.z. Vzhľadom na to treba na výklad tejto zmluvy použiť ustanovenia § 266 Obch.z., ktoré sú inak vo svojej podstate podobné s výkladovými pravidlami § 35 O.z.“, a ak tento záver následne prebral súd prvej inštancie v bode 57. rozsudku č. k. 2C/216/2014-610 z 1. októbra 2019, ktorý právny názor následne odvolací súd v napadnutom rozsudku potvrdil, dovolací súd konštatuje, že došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. 28. Dovolací súd považuje za potrebné poukázať, že názor dovolacieho súdu (vyjadrený v bode 24. uznesenia sp. zn. 26Co/16/2017 z 30.1.2018) spočívajúci v tom, že ustanovenia O.z. na ochranu spotrebiteľa nie je možné aplikovať retroaktívne tým spôsobom, že ich zavedením do právneho poriadku sa následne spätne upravujú, t. j. zmenia alebo zrušia účinky právneho úkonu, ktoré nastali v čase jeho urobenia, nie je akceptovateľný. Aj napriek skutočnosti, že podľa ustanovenia § 52 ods. 2 O.z. v znení účinnom 7. novembra 2011 (t. j. ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere - pozn. dovolacieho súdu) platilo, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Novelou O.z. (t. j. zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov) účinnou od 1.4.2015 bola do ustanovenia § 52 ods. 2 O.z. doplnená tretia veta, v zmysle ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia O.z., aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V

zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom a boli uzavreté pred účinnosťou novelizovaného znenia § 52 ods. 2 tretia veta O.z., sa má prednostne použiť právny režim O.z. a nie Obch.z. Na potvrdenie správnosti uvedenej úvahy nemá norma § 52 ods. 2 tretia veta O.z. prechodné ustanovenia. To znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 2 Cdo 153/2017). Identické právne závery uvedené vyššie, zaujal NS SR aj v skutkovo a právne obdobných veciach, o. i. aj v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 87/2017, na ktorý poukazujú dovolatelia (pozri napr. rozsudky sp. zn. 3 MCdo 14/2014, 8 MCdo 13/2014, 4 MCdo 17/2014, 3 Cdo 87/2017 alebo uznesenie sp. zn. 2 Obdo 5/2019).“

Vo vzťahu k výkladu vôle zmluvných strán však námietka o nesprávnom právnom posúdení veci neobstojí. V zmysle § 35 ods. 2 O.z. právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Pri výklade prejavu vôle adresovaného inej osobe nie je podstatné ani to, ako ho táto osoba subjektívne skutočne pochopila, ale ani to, akú vôľu chcel konajúci subjektívne prejaviť, ale to, ako právny úkon s ohľadom na všetky okolnosti objektívne mala a mohla pochopiť osoba v postavení adresáta. Podľa názoru judikatúry jazykový výklad predstavuje základ pre poznanie a pochopenie zmluvného dojednaní. Je východiskom objasnenia a ujasnenia jeho obsahu, zmyslu a účelu. Text zmluvy je prvotným priblížením sa k významu zmluvy, ktorý si chceli jej účastníci svojím konaním stanoviť. Doslovný výklad textu zmluvy môže, ale nemusí byť v súlade s vôľou konajúcich strán. Ak vôľa zmluvných strán smeruje k inému významu a ak sa podarí vôľu účastníkov procesom hodnotenia skutkových a právnych otázok ozrejmiť, má zhodná vôľa účastníkov zmluvy prednosť aj pred doslovným významom textu nimi formulovanej zmluvy. Vôľa je vnútorným stavom konajúcej osoby, ktorý nie je bezprostredne prístupný interpretovi právneho úkonu, a nie je interpretom tohto právneho úkonu poznateľný. Z vonkajších okolností spojených s podpisom zmluvy a realizáciou zmluvného vzťahu preto treba hľadiť hlavne na vôľu, ako aj na okolnosti spojené s podpisom zmluvy a následné konanie účastníkov po podpise zmluvy. Jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Tým je vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou (porovnaj I. ÚS 342/07). (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 3Cdo 226/2009).

Na existenciu vôle sa pri jej prejave usudzuje predovšetkým na základe objektívnych skutočností, t.j. okolností, za ktorých bola vôľa prejavovaná, pričom osobitný zreteľ sa kladie na dobromyseľnosť adresáta úkonu. Neprihliada sa však na motív (vnútornú pohnútku) prejavenej vôle, okrem prípadu, ak by bol právny úkonom prejavovaný a tým sa stal jeho súčasťou. Pokiaľ ide o prejav vôle, je ním akákoľvek forma jej vonkajšieho manifestovania poznateľná inými osobami, pričom nie je podstatné, akými prostriedkami sa táto poznateľnosť dosiahne. Právny úkon nie je urobený vážne vtedy, ak je z okolností zrejmé, že konajúci subjekt nechcel svojim prejavom vôle spôsobiť právne účinky, ktoré s takýmto prejavom vôle právne predpisy spájajú. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 1Cdo 191/2009).

Pokiaľ ide o pomer vôle a prejavu na existenciu vôle sa usudzuje predovšetkým z objektívnych skutočností, teda predovšetkým z okolností, za ktorých bol prejav vôle urobený. Ak prejav vôle posúdený podľa týchto zásad nevzbudí pochybnosti o tom, že je prejavom skutočnej vôle, predpokladá sa, že ním je. Osobitne vo vzťahu k podpisu pripravenej písomnej zmluvy judikatúra uzavrela, že konajúca osoba je povinná venovať náležitú pozornosť obsahu listiny, ktorú podpisuje, a nemôže sa následne dovolávať toho, že listina ňou podpísaná nevyjadruje jej vôľu, ak tejto listine nevenovala pozornosť.

Odvolač súd dodáva, že v prerokúvanej veci je zmluva o úvere spísaná v listine a stranami podpísaná. Podľa § 40 ods. 3 veta pred bodkočiarkou O.z. tak platí, že písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že vonkajší prejav pod listinou v podobe podpisu je v zásade znakom toho, že podpisujúca osoba obsah listiny akceptuje ako prejav vlastnej vôle. Tým samozrejme nie je vylúčené, že takýto právny úkon môže byť neplatný pred nedostatok vôle v zmysle § 37 ods. 1 O.z.. Podľa názoru súdu však ani ustanovenia na ochranu spotrebiteľa nemôžu ísť tak ďaleko, aby umožňovali spotrebiteľovi bez ďalšieho spochybníť svoju vôľu prejavenu podpisom listiny. Opačný postup by totiž vniesol absolútnu neistotu do právnych vzťahov, kedy by spotrebiteľovi stačilo následne vyhlásiť, že nechcel prejaviť vôľu vtelenú do ním podpísanej listiny. Takúto neistotu však nemožno akceptovať ani v prípade spotrebiteľských vzťahov; právny styk sa totiž vo všeobecnosti (odhliadnuc od niektorých výnimočných prípadov) musí spoliehať predovšetkým na obsah vlastného prejavu vôle, ktorý jediný umožňuje poznať jej obsah (porov. aj výkladové pravidlá v § 35 ods. 2 a 3 O.z.).

17. Neobstojí ani námietka odvolateľov, že je prinajmenšom neadekvátne požadovať od spotrebiteľov, ktorý nepôsobia v bankovom odbore, aby títo rozlišovali pojmy „dlžník“ a „ručiteľ“ a skúmali, či je v zmluve uvedený správny údaj, že z vyjadrení svedka B. vyplýva, že pokiaľ by aj požiadali o vysvetlenie, prečo je tam uvedený údaj „dlžník“ a nie „ručiteľ“, tento by ani nevedel vysvetliť rozdiel, že samotná žalobkyňa pristupovala k právnemu vzťahu medzi ňou, žalovanou 1/ a žalovanými 2/ a 3/ v tom smere, že žalovaní 2/ a 3/ sú povinní uhradiť úver iba v prípade, ak by úver nesplácala žalovaná 1/ a že takéto skutočnosti vyplynuli aj z výpovede svedka B.. Pokiaľ totiž žalovaní 2/ a 3/ dôvodí, že už v čase uzatvárania zmluvy chceli byť v postavení ručiteľov a nie dlžníkov, tak predsa museli vedieť, aký je rozdiel medzi týmito pojmami (čo chcú a čo už nie) a tak je nekorektné spochybňovať platnosť uzatvorenej zmluvy, pre prípadnú nevedomosť pracovníka banky pred ktorým vopred pripravenú zmluvu podpisovali o rozdieloch v týchto pojmoch a jeho prípadnú neschopnosť im tento rozdiel vysvetliť, ak by ho o takéto vysvetlenie prípadne požiadali. Takéto účelové konštrukcie nemohli obstáť, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že žalovaní 2/ a 3/ vo vzťahu k žalobkyni neprejavili vôľu vystupovať v právnom vzťahu ako ručiteľia, ale prejavili vôľu vystupovať ako dlžníci a na základe takto prejavenej vôle žalobkyňa s nimi aj uzatvorila zmluvu. Pokiaľ aj žalovaní 2/ a 3/ boli v omyle, že do banky idú podpísať prevzatie ručiteľského záväzku, lebo im to povedala žalovaná 1/ a podpísali určitú a zrozumiteľnú žiadosť o úver a následne aj určitú a zrozumiteľnú úverovú zmluvu vyhotovenú na základe takejto ich žiadosti (kde jednoznačne v oboch prípadoch vystupujú ako dlžníci) len ich prípadný vnútorný omyl vyvolaný žalovanou 1/, že podpisujú listiny sledujúce vznik ich ručiteľského záväzku nemá bez ďalšieho za následok neplatnosť zmluvy uzatvorenej so žalobkyňou. Žalovaní boli po čerpaní úveru v postavení solidárnych dlžníkov a v takomto prípade veriteľ má právo požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a pokiaľ sa aj rozhodol požadovať plnenie solidárneho záväzku najskôr od žalovanej 1/ neznamená to, že konal tak, ako by žalovaní 2/ a 3/ prevzali len ručiteľský záväzok. Obdobne pre existenciu vzniku spoludlžníckeho záväzku žalovaných 2/ a 3/ založeného úverovou zmluvou bolo právne irelevantné, či žalobkyňa viedla úverový účet len na žalovanú 1/. Okrem toho takéto skutočnosti z výpovede svedka B. nevyplývajú. Ako bolo už uvedené vyššie, tento svedok pred súdom vypovedal o uzatváraní úverových zmlúv bankou len vo všeobecnej rovine, nehovoriac o tom, žalovaným muselo byť zrejme, že nie je štatutárnym zástupcom žalobkyne, prípadne osobou oprávnenou za banku navonok samostatne konať. V prerokúvanej veci zo zhodných výpovedí žalovaných, ako aj svedka B. jasne vyplýva, že žalovaným bola zmluva o úvere predložená zo strany svedka, bola im predčítaná a bola im na požiadanie vysvetlená. Žiaden zo žalovaných 2/ a 3/ sa pritom nemohol domnievať, že v zmluve nie je spoludlžníkom, prípadne, že by v nej bol ručiteľom. Už v písomnom vyhotovení zmluvy je meno žalovaných uvedené pod označením „Dlžník“, rovnako je označenie „Dlžník“ uvedené nad podpisovou lištou, na ktorej sú umiestnené podpisy všetkých žalovaných. Už na prvý pohľad je teda zrejme, že postavenie žalovaných v tejto zmluve má byť postavením dlžníkov a nie iné, a táto okolnosť musí byť zrejme každému, kto je schopný čítať. Z výkladu podaného vyššie potom vyplýva, že ich podpis pod touto listinou treba vykladať ako prejav ich vôle stať sa dlžníkmi, pokiaľ nebudú zistené také osobitné okolnosti, z ktorých by bolo zrejme, že žalobkyni bola alebo musela byť známa ich odlišná vôľa. Ako však už bolo uvedené, obsah vykonaného dokazovania nedáva rozumný podklad pre takéto skutkové závery. Parciálne skutkové zistenia súdu prvej inštancie potom nedávajú ani podklad pre prípadný záver, že by išlo o zmluvnú podmienku „skrytú“ medzi iné obsahovo nesúvisiace ustanovenia zmluvy, prípadne že by žalobca svojím postupom konal nedobromyseľne, keď žalovaných uviedol do písomnej zmluvy ako spoludlžníkov (ako to v podstate tvrdia žalovaní). Nie je totiž zrejme, z čoho mohla žalobkyňa usudzovať na opačnú vôľu žalovaných 2/ a 3/. Okrem toho títo žalovaní podľa vlastných výpovedí text zmluvy nečítali, hoci im bol predložený, a nemali žiadne otázky k jeho obsahu. Potom ale treba vychádzať z toho, že žalovaní 2/ a 3/ svojimi podpismi pod listinou zmluvy o poskytnutí úveru ako dlžníci prejavili vôľu stať sa dlžníkmi žalobkyne.

18. Neobstojí ani námietka, že zo strany žalobkyne došlo k oklamaniu žalovaných ako spotrebiteľov keď títo neboli dostatočne informovaní o povahe a vlastnostiach poskytnutej služby a s ohľadom na tvrdenia svedka B. ani takto informovaní dostatočne nemohli byť (z výpovede svedka B. jednoznačne vyplynulo, že úver mala splácať len žalovaná 1/ a nie žalovaní 2/ a 3/ čo bolo aj v súlade s ich očakávaniami, s ktorými vstupovali do právneho vzťahu so žalobkyňou).

Pracovník banky (svedok B.) sa nemal totiž odkiaľ dozvedieť o ich vnútornom omyle a z dokazovania vyplynulo, že on sám tento prípadný omyl nevyvolal. Práve naopak, z dokazovania vyplynulo, že žalovaní 2/ a 3/ nepožadovali nad rámec im poskytnutých informácií ďalšie informácie o povahe služby a tak je právne irelevantné, či im veriteľ bol prípadne schopný aj takéto ďalšie informácie v prípade ich záujmu poskytnúť a v akom rozsahu, svedok B. totiž nebol v čase uzatvárania sporného právneho úkonu jediným pracovníkom banky, ktorý by im takéto informácie poskytnúť mohol, a hypotéza podsúvaná žalovanými,

že ak by aj o informácie požiadali, poskytnuté by im neboli, respektíve by im boli poskytnuté nesprávne informácie, je viac ako nepravdepodobná. Žalovaní 2/ a 3/ pred súdom uviedli, že úverovú zmluvu nečítali, lebo dôverovali pracovníkovi banky. Žalovaná 2/ si myslela, že za úver ručí, ale nevedela uviesť čo to znamená. Je preto otázne aké boli jej očakávania, ale podstatným je to, že v banke jej nikto nepovedal, že ručí za úver. Povedala jej to údajne len jej sestra. Žalovaný 3/ uviedol, že im bola zmluva predložená s vysvetlením a vedel, že sa jedná o úver žalovanej 1/, teda čerpaný je za účelom získania finančnej hotovosti potrebnej na zaplatenie kúpnej ceny bytu, ktorý kupovala žalovaná 1/ + na jeho rekonštrukciu (čl. II bod 2 úverovej zmluvy), z čoho logicky vyplýva, že bol uzročený s tým, že oni (žalovaní 2/ a 3/) nebudú čerpať pre seba (svoju potrebu) nič, preto tvrdenie ich právneho zástupcu o ich práve na čerpanie v rozsahu 1/3 z celku, ktoré nevyužili je účelové, nakoľko z dokazovania nevyplývalo, že by úver niekedy chceli čerpať pre seba (pre svoju potrebu), práve naopak z dokazovania vyplynulo (a je to aj logický záver), že boli stotožnení s tým, že takto získané prostriedky budú použité na vyplatenie kúpnej ceny bytu + jeho rekonštrukciu - účel dohodnutý v zmluve. Preto pri uzatváraní zmluvy bolo aj pre zmluvné strany nepodstatným, kto (ktorý zo solidárne oprávnených veriteľov) by mal požiadať o čerpanie úveru. Pre poriadok je potrebné dodať, že svedok B. pred súdom vypovedal len všeobecne o tom ako bežne postupuje pri uzatváraní úverových zmlúv, nie ako postupoval v prejednávanej veci. Neuviedol, že v tejto veci žalovaných oboznámil o najdôležitejších bodoch (ako to podsúvajú súdu žalovaní), ale uviedol len to, že to tak bežne robí. Je pochopiteľné, že si konkrétne nepamätal, ale žalovaní ktorí uzatvárali takúto zmluvu len raz si pamätali, že im nebolo nič nejasné a tak nemali po oboznámení žiadne otázky. Z jeho výsluchu je zrejmé, že to bol právny zástupca žalovaných (osoba znalá práva), ktorý mu kládol nevhodné - zavádzajúce otázky (účelovo máťúce svedka) ako napr. „kto bol podľa jeho názoru hlavným dlžníkom“ a podobne. Bol to právny zástupca žalovaných, ktorý delil dlžníkov na hlavných a vedľajších a potom taká bola aj odpoveď svedka, že podľa jeho názoru je hlavným dlžníkom ten, kto je uvedený ako prvý. Svedkom prezentovaný názor je len jeho názorom, ktorý nemá oporu v zákone a je pre vec nepodstatný a už vonkoncom z neho navonok vo vzťahu k prejednávanej veci, prípadne žalovaným neplynú žiadne právne následky (práva a povinnosti). Obdobný osud zdieľa aj jeho všeobecný názor, že hlavným dlžníkom je ten, ktorého nehnuteľnosť sa financuje. Okrem toho z dokazovania ani nevyplývalo, že by takéto poučenie bolo dané aj žalovaným pred uzatvorením spornej úverovej zmluvy.

19. Pokiaľ žalovaní 2/ a 3/ stavali svoju obranu na tom, že v prejednávanej veci išlo o delenú pohľadávku žalovaných voči banke na čerpanie úverových prostriedkov, táto neobstojí, nakoľko o delenú pohľadávku ide vtedy, ak dlžník je povinný voči každému veriteľovi iba do výšky podielu tohto veriteľa na pohľadávke (oprávnení toho ktorého žiadateľa o úver, vyplývajúceho z úverovej zmluvy, požadovať od banky samostatné plnenie vo svoj prospech) a každý veriteľ môže vyžadovať plnenie iba vo výške svojho podielu - čo nebol prípad práve prejednávanej veci, nakoľko z úverovej zmluvy nevyplýva, že by sa účastníci zmluvy dohodli na tom, že dlžníci majú každý samostatné právo na poskytnutie časti finančných prostriedkov z celkovej dlžnej sumy dohodnutých finančných prostriedkov a takáto dohoda by bola aj nelogická, nakoľko podľa kúpnej zmluvy záväzok z úhrady kúpnej ceny bytu bol len na strane žalovanej 1/ a keďže úverové prostriedky boli účelovo viazané na úhradu kúpnej ceny bytu bolo by nelogické predpokladať, že vôľou strán bola dohoda s bankou o tom, že každý z dlžníkov bude mať voči nej samostatnú pohľadávku na čerpanie úverových prostriedkov do určitej výšky. Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci z dokazovania vyplynulo, že v prípade práva žalovaných na čerpanie úverových prostriedkov od žalobkyne išlo o solidárnu pohľadávku žalovaných 1/, 2/ a 3/ z úverovej zmluvy. O solidárnu pohľadávku ide totiž vtedy, ak ktorýkoľvek z veriteľov môže od dlžníka vyžadovať celé plnenie, a dlžník (v tomto prípade žalobkyňa) môže poskytnúť plnenie ktorémukoľvek z veriteľov - čo bol prípad práve prejednávanej veci, nakoľko podľa úverovej zmluvy bolo nerozhodné ktorí z veriteľov (žalovaných 1/, 2/ a 3/) po uzatvorení úverovej zmluvy a splnení podmienok čerpania úveru požiada žalobkyňu o čerpanie úveru, poukázaním finančných prostriedkov získaných na základe úverovej zmluvy v prospech predávajúcej podľa kúpnej zmluvy. V prípade solidárnej pohľadávky je každý zo solidárne oprávnených veriteľov oprávnený požadovať od dlžníka rovnaké plnenie, ale dlžník je povinný plniť iba raz. Plnením tomuto veriteľovi zanikne záväzok dlžníka.

20. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, že súd vôbec neaplikoval ust. § 53 O.z. a nepodrobil úverovú zmluvu prieskumu ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok najmä jej článok VI ods. 7 obchodných podmienok, kde sa uvádza, že ak na strane dlžníka vystupuje viac osôb, považuje sa každý z nich za dlžníka a súčasne spoludlžníka, nakoľko takéto dojednanie predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, že žalobkyňu ako banku dostáva totiž do výhodnejšieho postavenia v tom smere, že

banka sa zbavuje zodpovednosti za prípadné nesprávne vyplatenie úveru a zbavuje sa povinnosti ďalej komunikovať s osobami, ktoré reálne úver nečerpajú, že tí dlžníci, ktorí úver nečerpajú, sa dostávajú do nevýhodnejšieho postavenia, keď strácajú akúkoľvek kontrolu nad čerpaním úveru v priebehu právneho vzťahu, do ktorého vstúpili, odvolací súd uvádza: Takáto námietka neobstojí, nakoľko ako už bolo vyššie uvedené, zo žiadneho ustanovenia Obch.z. o zmluve o úvere nemožno vyvodiť, že by dlžníkom zo zmluvy o úvere mohla byť len tá istá osoba, ktorej boli finančné prostriedky podľa tejto zmluvy vyplatené. Ust. § 497 Obch.z. upravujúce zmluvu o úvere (ktoré je kogentné, § 263 Obch.z.), ale aj § 657 O.z. predpokladajú ako pojmový znak oboch týchto zmlúv prenechanie peňažných prostriedkov (resp. pri pôžičke aj iných druhovo určených vecí) do vlastníctva dlžníka. Samozrejme, nie je vylúčené ani poskytnutie úveru (pôžičky) nepriamo formou poukážky tak, že veriteľ napr. za dlžníka splní jeho záväzok voči tretej osobe (teda jej poukáže finančné prostriedky v prospech úhrady záväzku dlžníka) a dlžník sa zaviazne takto vzniknutý úverový záväzok splácať rovnako, ako keby bol poskytnutý priamo jemu. Takúto úpravu pôžičky, resp. úveru pripúšťa aj judikatúra (porovnaj rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 3912/2010, podobne rozhodnutia NS SR sp. zn. Obdo V 47/2001, podobne napr. 4Obdo 157/2004). Vo všetkých týchto prípadoch je však podstatné, že veriteľ skutočne poskytne časť svojich finančných prostriedkov (zo svojho majetku). Pokiaľ je teda prípustné, aby dlžník súhlasil s poskytnutím úveru formou prevodu tretej osobe, potom je rovnako prípustné, aby sa dlžníci dohodli, že reálne bude peňažné prostriedky čerpať len jeden z nich. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v podstate stotožnil osobu tzv. formálneho dlžníka (podľa zmluvy o úvere) s osobou materiálneho dlžníka (ten, kto bol skutočným beneficiantom z tejto zmluvy), keď takáto požiadavka zo zákonnej úpravy zmluvy o úvere, ani iných ustanovení nevyplýva. Okrem toho súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že právny poriadok pozná inštitúty, kedy sa určitá osoba zaviazne splniť materiálne celkom cudzí dlh, a to napríklad v podobe prevzatia dlhu alebo pristúpenia k dlhu (§ 531 až 534 O.z.), eventuálne aj v podobe ručenia (§ 546 O.z.). Ak ďalšia osoba môže (po dohode s dlžníkom alebo bez nej) prevziať zodpovednosť za dlh, z ktorého celkom zjavne nemala žiaden benefit, potom nie je zjavné, prečo by nemala existovať možnosť zaviazat' sa zaplatiť taký dlh ešte v zmluve o úvere spoločne s dlžníkom - beneficiantom peňažných prostriedkov z úveru. Veriteľ v zásade nie je povinný zisťovať, čo vedie jednotlivých (pristupujúcich) dlžníkov (ručiteľov) k tomu, že sa zaviazu zaplatiť cudzí dlh. Môžu to byť obchodné dôvody (napr. banková záruka), ale napr. aj osobné príčiny (rodinná výpomoc ako aj v prerokúvanej veci). I keď problematiku spoludlžníctva resp. ručenia príbuzných nemožno podceňovať najmä z hľadiska negatívneho vplyvu príbuzenského pomeru na ostražitosť pri vstupe do týchto právnych vzťahov, v prerokúvanej veci nateraz skutkové zistenia nedávajú žiaden podklad pre záver, že by žalobkyňa akýmkoľvek spôsobom zľahčovala existujúce skutočnosti s cieľom získať žalovaných ako spoludlžníkov. Na základe toho tak treba uzavrieť, že viazanosti žalovaných ako spoludlžníkov so žalobkyňou neprekáža okolnosť, že beneficiantom úveru mala byť len žalovaná 1/.

21. Napokon neobstojí ani námietka odvolateľov, že im nebolo umožnené oboznámiť sa so znením všeobecných obchodných podmienok a obchodných podmienok, nakoľko (ako to právne namietala aj samotná žalobkyňa) v článku 1 zmluvy je výslovne uvedené, že tieto sú súčasťou zmluvy a dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje a vyhlasuje, že prevzal tieto podmienky a oboznámil sa s ich obsahom. Skutočnosť, že sa odvolatelia s týmito obchodnými podmienkami prípadne reálne neoboznámili nemožno klásť za vinu žalobkyni. Žalovaní vyjadrili podpisom zmluvy aj súhlas s obchodnými podmienkami a preto ich odvolacia námietka nie je dôvodná.

22. Dôvodnou bola námietka žalovaných 2/ a 3/ o zmätočnosti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v časti priznaného nároku žalobkyni na zaplatenie sumy 20.244,13 eur, avšak nič to nemení na vecnej správnosti samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaných 2/ a 3/ zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni sumu 20.244,13 eur s príslušenstvom. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza:

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobkyňa si svoj záväzok zo zmluvy o úvere splnila, keď žalovaným na žiadosť žalovanej 1/ poskytla peňažné prostriedky vo výške 36.500 eur, že žalovaní svoju povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške 213,46 eur mesačne postupne porušili, keď nesplácali dohodnuté splátky úveru riadne a včas, na základe čoho žalobkyni vzniklo právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa § 565 O.z., čo bolo dohodnuté v čl. IX. bod 8. Zmluvy, že žalobkyňa úver zosplácala ku dňu 15.7.2013, že na úvere sú evidované splátky v celkovej sume 16.255,87 eur (z toho úhrady predstavujú 2.312,40 eur, 100 eur a suma 13.843,47 eur predstavuje časť výťažku z dražby založenej nehnuteľnosti po uspokojení pohľadávky prednostného záložného veriteľa a nákladov dražby) a teda, že ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie vo veci samej dlh

žalovaných na istine predstavoval sumu 20.244,13 eur (pravdaže po zohľadnení záverov súdu prvej inštancie o nepreukázaní nároku žalobkyne na zaplatenie uplatnených vyčíslených bežných úrokov z úveru a vyčíslených úrokov z omeškania, prípadne iných poplatkov, ktoré závery spochybnené neboli). Okrem toho sa žiada dodať, že právny zástupca žalovaných 2/ a 3/ takúto pohľadávku žalobkyne vo svojom vyjadrení zo 7.12.2015, doručenom súdu prvej inštancie dňa 7.12.2015 uznal v rozsahu 20.344,13 eur, resp. nespochybnil skutkové tvrdenia žalobkyne o tom, že na istinu úveru bola zaplatená suma 16.155,87 eur (tu pozri č.l. 104 spisu). Pokiaľ teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaných 2/ a 3/ možno zaviazať len na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutým úverom a všetkými úhradami na úver, ktoré súd započítal v celom rozsahu na istinu úveru, teda uložil žalovaným 2/ a 3/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 20.244,13 eur (36.500-16.255,87) a vo zvyšku žalovanej istiny žalobu zamietol, jeho rozhodnutie je vecne správne a vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaného dokazovania. Odvolací súd uzatvára, že v konaní bolo preukázané, že žalovaným 2/ a 3/ vznikla povinnosť takýto záväzok uhradiť, pričom jeho výška i právny dôvod vyplynuli z dokazovania. Nesprávnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti bola odstránená odôvodnením takýchto správnych záverov súdu prvej inštancie odvolacím súdom.

23. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Ak sa odvolací súd v odôvodnení tohto jeho rozsudku nezaoberal konkrétnou námietkou sporovej strany, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie v danej veci za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaných 2/ a 3/ neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

24. Na základe všetkého vyššie uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní účinne napadnutých výrokoch II., III. a V., a závislých výrokoch VI. a VII. ako vecne správny potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 a ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP rozhodol i o náhrade trov prvoinštančného a prvého odvolacieho konania, keď ani odvolací súd nevidel dôvod pre aplikáciu § 257 CSP.

25. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyne priznal proti

žalovaným 2/ a 3/ nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaní 2/ a 3/), keď nevidel a ani strany netvrdili dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

26. Podľa § 453 ods. 1 a 3 CSP: (1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. (3) Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

Z dôvodu, že žalovaní 2/ a 3/ boli plne úspešní v dovolacom konaní, podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení (§ 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 453 ods. 3 CSP) im vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, odvolací súd nevidel v predmetnej veci dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP, preto rozhodol tak, že v dovolacom konaní procesne plne úspešným žalovaným 2/ a 3/ priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnej výške.

27. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)